1000-nyi link papíron + CD!

VIII. ÉVFOLYAM 1-2. SZÁM
2003. JANUÁR-FEBRUÁR

ink

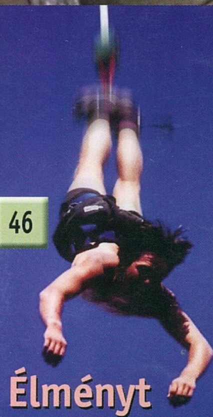
internetkalauz

HÍR • MÉDIA • NEW AGE • FILM • JÁTÉK • MACI • BUTIK • RANDEVÚ • SZEX • SZTÁR

Rég várt FOLYTATÁS!

23

© 2002. Warner Bros.
© 2002. New Line Productions

46

Élményt akarok!

40

Linux-kaland

Parlamenti netnők

14

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN • ÁRA 548 FT

internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 1-2. SZÁM **2003. JANUÁR–FEBRUÁR**

Az év eleji hangulat ellenére felpezsdültek a különböző ***internetes levelezőlisták****, miután a fiatal, ámde a zeneszakértők szerint* ***tehetséges dalénekes*** *belesült a* ***Himnusz*** *éneklésébe, majd szokatlan módon kérte a közönség segítségét, amely azonban ezt füttyszóval honorálta. Az internetes humor azonnal beindult:* ***Király Lindát*** *és a Himnuszt korábban egy alkalommal szintén* ***„furcsán"*** *éneklő* ***Vikidál Gyulát*** *kifigurázó képek kezdtek e-mailben terjedni.*

Isten, áldd meg a magyart... 12. oldal

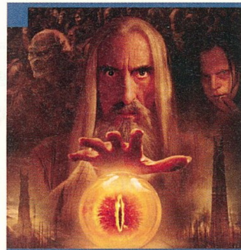
Az első tízből ***öt nő*** *– a közelmúltban egy* ***népszerűségi lista*** *ezt mutatta a* ***hazai politikusok*** *esetében. Igen, mintha napjainkban egyre inkább* ***előretörnének a nők*** *az élet sok területén, de vajon így van-e ez az internet közéletiséget bemutató oldalain is? Feltehetjük a kérdést úgy is: vajon hogyan jelennek meg a magyar* ***parlamenti képviselőnők*** *az interneten?*

Parlamenti netnők 14. oldal

Január közepén a ***Sense/Net*** *által rendszeresen* ***Budapesten*** *megrendezett* ***NetWednesday vitafórum*** *témája az* ***internetes tarifák*** *problémaköre volt.*

Vita az internetes tarifákról 18. oldal

Vége a visszaszámlálásnak: ***A gyűrűk ura*** *moziváltozatának rajongói tavaly január óta számolták a napokat a* ***filmtrilógia*** *második részének mozikba kerüléséig. És indul a visszaszámlálás: a befejező rész bemutatójáig ugyanis éppen egy évet kell még kibírni.*

Rég várt folytatás 23. oldal

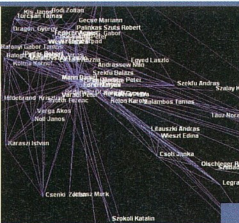
oldala ink

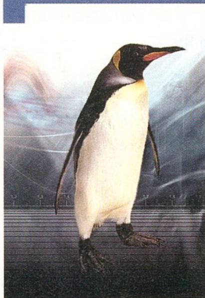
internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 1-2. SZÁM **2003. JANUÁR-FEBRUÁR**

Sokszor elhangzik, hogy az **információs társadalomban** a különféle technikák fejlődése háttérbe szorítja a hagyományos emberi kapcsolatokat, rombolja a közösségeket. Ennek a fele sem igaz, nézzük csak meg például a **www.wiw.hu** oldalt, ahol komoly közösség kezdett szerveződni tavaly áprilisban!

WiW-klub 26. oldal

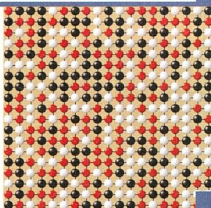

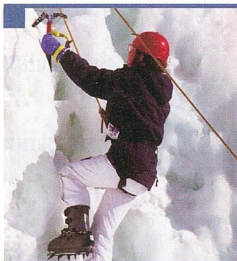
Linux-kalandunk akkor kezdett komolyra fordulni, amikor az előző részben (az ink karácsonyi számában) belebonyolódtunk a **betűtípusok útvesztőibe**, de mostantól válik „véresen" komollyá, amikor is megpróbáljuk mindennapi számítógépes tevékenységeinket Linux alatt végezni. Persze ez a komolyság továbbra sem azt jelenti, hogy **gurunyelven** beszélünk a Linuxról, és a mai **átlagfelhasználótól** tagadhatatlanul idegen – fekete alapon fehér betűs – **karakteres környezetben** mozgunk.

Linux-kaland (IV.) 40. oldal

Ha karácsonykor, húsvétkor összegyűlik a család, s odakint esik az eső, vagy hideg van, a **legjobb időtöltés a játék**. Mivel ez egy internetes lap, most azokról írok, amelyek a neten is jól működnek: a **táblás játékokról**.

Amőba a neten 45. oldal

Vadvízi evezés, bungee jumping, alkohol- és drogmámor, őrjöngés a diszkóban: **pótszerek** az elvesztett éden helyett, ahol kedves ragadozók és barátságtalan kőbaltás hordák biztosították a napi **izgalomszükségletet**.

Élményt akarok! 46. oldal

A január-februári CD tartalmából:

programjaink
- »DivX 5.03
- »Opera 7.00

játékaink
- »Sven Bomwollen 2
- »Moorhuhn

válogatásaink
- »Képernyővédők és háttérképek a Letoltes.com archívumából
- »Válogatás a Modem Idők anyagaiból

ink archív

Új brand a magyar piacon

VAR - Intel szakmai workshop

A VAR immáron a 13. rendezvényét tartja ebben a formában, fő célját abban jelölve meg, hogy az oly gyorsan változó informatikai piacon szükségesnek tartja a szakemberek folyamatos tájékoztatását és képzését. A nem meglepő marketing adatok, a forgalom felfelé ívelése és a kutatás & fejlesztés fontosságának hangsúlyozása után máris két nagy újdonság tűnt fel az Intel háza tájáról.

A 3,06 GHz-en futó **HYPER-THREADING** technológiának köszönhetően egy processzoron belül kettőt találunk. No hogy is van ez? A nanotechnológia folyamatos fejlesztésének köszönhetően, minden eleme a processzornak duplikálva található a chipen belül, amelyet az alaplap két különálló processzornak lát és úgy is kezel. Ennek köszönhetően a processzort terhelő feladatok kétfelé oszlanak, jelentősen növelve ezzel a számítási folyamatok sebességét.

Kránitz József
Intel Magyarország

Másik újdonság a **CENTRINO™** mobil technológia. Ezen név égisze alatt kívánja a jövőben az Intel egyesíteni mindazt a tudást, funkciót és készséget, amely a vezetéknélküli eszközök piacán szükséges.

A legújabb Intel technológiákra építve új brand jelent meg a magyar piacon. A VAR által összeszerelt garantáltan magas minőségű számítógépek előtt nagy jövő áll. Mire alapozva jelenthetjük ki ezt? A minőséget és korszerűséget jelenti az, hogy 3 év (!) garanciát vállalnak minden gépre. A VAR brand nevek mögé rejtett PC-k és szerverek alapvető jellemzőit takarja a név, míg a felhasználás-specifikus igényeknek megfelelően kerül összeszerelésre a konkr;t komputer. Ennek köszönhetően a felhasználók sokoldalúan tudják használni PC-iket például szélessávú letöltésére, játékra, zenehallgatásra, fényképek és filmek lejátszására. Az üzleti világban és az oktatásban pedig maximalizálják a többfeladatos környezetek termelékenységét. Ne lepődjünk meg, ha egyre több **VAR VOLCANOO** vagy **VAR WITCHCRAFFT** számítógéppel találkozunk, illetve bízzunk azokban számítógépes infrastruktúránk kialakításakor.

Az előadások folyamán még oly sok újdonsággal és érdekes kiegészítőkkel találkozhattunk, melyek közül a rendezvény végén többet ki is sorsoltak. Olvasóinknak javasolni tudom a hasonló rendezvények látogatását, már csak azért is mert semmiféle belépődíjat nem kértek az érdeklődőktől.

ET

Részletek:
VAR Kft.
www..var.hu
1149, Fogarasi út 11/a
tel.: 222-2827, fax: 363-2781

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prím Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

OLVASÓSZERKESZTŐ:
Fábián Gábor (gfabian@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: **548 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben (**ekiss@prim.hu**), levélben vagy faxon, továbbá a **prim.hu** weboldalról kiindulva a megrendelőlap kitöltésével; valamint a Magyar Posta Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstarifák: megtalálható a **prim.hu** legalsó soráról elindulva.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Óház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjeszti:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK

HU ISSN 1219-9001

Címlap:
(c) 2002. Warner Bros.
(c) 2002. New Line Productions

JANUÁR–FEBRUÁRI SZÁMUNK HIRDETŐI:

MATESZ
A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja, az INK példányszámát a MATESZ auditálja.

A magazint rendszeresen szemlézi az »OBSERVER« Budapest Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó **ink**

Szamárságok az ürességről

Bocsásson meg a Kedves Olvasó, ha kicsit indulatosnak fogok tűnni, ám mégis el kell mondanom, le kell írnom, hogy a guta megüt néha, amikor olyan **valótlanságokat** olvasok az **internettel kapcsolatosan**, amilyenek az utóbbi időben egyre gyakrabban jelennek meg a **magyar offline sajtóban**. Olyan állításokat, mint például hogy azért nem növekszik megfelelő ütemben az internetezők száma, mert **„nincs olyan tartalom, amely a potenciális felhasználót érdekelné”**. Természetesen sietnek hozzátenni, hogy mennyi káros hatása van a netnek, amit már-már minden rossz okozójaként mutatnak be. Hogy a csudába ne lenne tartalom?! Nevezzük nevén a dolgokat: ezek olyan **megalapozatlan** szamárságok, amilyeneket a legtöbb esetben valamilyen szaftos, vértől csöpögős, **„mindent a minél nagyobb példányszámért”** típusú, szenzációhajhász **bulvárlapokban** szoktak közölni. Sajnos ennek sok olvasó bedől, és ismeretei itt véget is érnek.

Nemrég azonban megtört a jég – ám sajnos a szó rossz értelmében. Körülbelül egy héten át az egyik – igaz, kis példányszámú – napilap korábban színvonalas, az **információs társadalomról** szóló cikkek tucatjaiból álló rovatát is hasonló csacsiságokkal árasztotta el a valószínűleg akkortájt éppen év végi szabadságát töltő rovatszerkesztőt helyettesítő kolléga. A szokásos, másutt naponta olvasható butuska közhelyek jöttek csupán elő: az internet **elidegenítő hatása**, a világháló és általában a számítógép helyesírásunkra való **rossz kihatása**, s persze ezúttal sem maradhattak ki az olyan témák, amelyek a bulvárlapokban egyébként is mindennaposak: az **internetterrorizmus**, a **vírusok** és az, amit *Körmendy Ékes Judit* egykori ORTT-elnöktől az Internet Hungary konferencián hallhattunk néhány esztendővel ezelőtt, hogy tudniillik a neten keményen megy a **pornózás**.

Hogy konkrétan melyik napilap rovatáról beszélek, fedje jótékony homály. Reméljük, kevesen olvasták, és még kevesebben dőltek be a remélhetőleg nem rossz szándékú, de mégis riogató, a valóságról túlságosan is sötét képet festő cikkeknek.

Később megkérdeztem a lap egyik szerkesztőjét, tudatos volt-e az internetet rossz fényben feltüntető cikksorozatuk azon a héten. Azt felelte, nem.

Az **Internet Kalauz** azonban ebben a hónapban is be akarja bizonyítani, hogy igenis van **színvonalas tartalom** a hálón. Bár nem vitatjuk, hogy a neten nemcsak jó dolgok vannak, és azt sem mondjuk, hogy kellő mennyiségű a tartalom a világhálón, de azt biztosan *nem* állítjuk, hogy kevés. A valóság ugyanis az, hogy *nincs* ember, aki ne találhatna magának érdekes témát a weben. **Csak keresni kell.** Vagy fel kell lapozni az **ink** legújabb számát!

Ha pedig az olvasónak még ezután is hiányérzete van, maga is **nekiláthat összerakni egy honlapot**, amelyen minőségi tartalmat szolgáltat. Mi riogatás helyett inkább segítünk ebben is...

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

A 007-es webügynök jelenti

Lépjünk be a képbe!

Hogy mennyi információt rejt egy kép, most megtudhatod.
Mint valami fantasztikus filmben vagy időgépben, a kétdimenzióssá merevedett, régen letűnt világba most ismét beléphetünk, mondjuk sétálgathatunk *Szent Jeromos* dolgozószobájában (1.), amely már több száz éve nem létezik. Ezt teszi lehetővé számunkra a homographia (2.), vagyis annak a tudománya, hogy a kétdimenziós kép perspektivikus jegyeiből, a textúrából és egyéb, vizuálisan kiaknázható információkból újrateremtsük azt a világot, amelyet a festő vagy fényképész egyszer már kimerevített képében. A módszer nemcsak a történeti kutatásokban, de akár a kriminalisztikában is sikerrel alkalmazható, például gyakori probléma, hogy hogyan lehet a biztonsági kamerák által felvett képekből olyan információkat kinyerni, mint a bankrabló testmagassága. További érdekes példák találhatók *Antonio Criminisi* website-ján (3.) – az ADSL vagy sok türelem legyen veled!

1. www.robots.ox.ac.uk/~vgg/projects/SingleView/models/sjerome/movies/sjerome.mpg
2. plus.maths.org/issue23/features/criminisi/index.html
3. research.microsoft.com/~antcrim

(Szendi)

Elhunyt Pósvári Sándor

A sokak által ellentmondásos személyiségnek tartott *Pósvári Sándorral* kapcsolatban az ellenfelek, barátok, konkurensek és szövetségesek – mindazok, akikről jót, és mindazok, akikről rosszat írt – egyben vita nélkül egyetértenek: a magyar online tartalomipar egyik úttörőjét, az online újságkészítés egyik legmarkánsabb egyéniségét veszítette el akkor, amikor az

EuroAstra főszerkesztőjét karácsony előtt néhány nappal hirtelen és megmagyarázhatatlan módon utolérte a halál.
Az EuroAstra című folyóirat a ma működő online tartalomszolgáltatások közül feltehetően a legelső, az azt megelőző Internetto helyén ma már csak emléktábla és némi archív hivatkozás áll. Az EuroAstra mellett Pósvári Sándor nevéhez fűződik az egyik első idegenforgalminak szánt site, a Velencei.to elindítása. Országimázst szeretett volna formálni a Hungary.cc oldalon, továbbá ő alapította meg a modemes internetezők első érdekvédelmi egyesületét, a MIME-t, és küzdött egy internetes kamara létrejöttéért is. Az egyetlen vele készített interjú sok nekrológban látott újra napvilágot, egyik linkjét itt is elhelyezzük, így emlékezve kollégánkra:
www.euroastra.hu/muonline/ps/ps.htm.
Olvassák kegyelettel!

híreink

A gazdasági helyzetre is utalnak az online trendek

Bár a legtöbb közgazdász egyelőre csak gúnyolódik az elképzelésen, egyes szakértők határozottan állítják, hogy olyan szoros összefüggéseket fedeztek fel az egyes online tevékenységek, illetve a gazdasági trendek között, amelyek a jövőben felhasználhatók lesznek a folyamatok előjelzésére.

A chicagói ComScore Networks Inc. piackutató cég elemzői kijelentették, hogy akár hét hétre is nagy biztonsággal előre tudják jelezni a meghatározó amerikai részvények árfolyamát az online tevékenységek elemzésével. „Ez a lehetőség a jövőben jelentősen megváltoztathatja azt a módszert, amelynek segítésével a vásárlók tevékenységét ez ideig figyelemmel kísértük" – jelentette ki *Jian Fulgoni*, a ComScore vezetőségi elnöke. „Az internet elterjedése előtt nem volt mód arra, hogy előre jelezzük például a vásárlók különféle termékekhez való hozzáállását."

A világ negyedik legnagyobb technológiai konzultációs cége, az Accenture az utóbbi időben szintén az online tevékenységek figyelemmel kísérésére ösztönzi ügyfeleit. A társaság útmutatást ad nekik, hogy hogyan kövessék nyomon az internetes csevegőszobákat, levelezőlistákat, illetve egyéb területeket, hogy minél pontosabb információhoz jussanak termékeik várható fogadtatásáról.

A közgazdászok döntő többsége egyelőre azonban véletlen, eseti összefüggésnek tartja az online viselkedés, illetve a gazdasági helyzet változásának kapcsolatát. „Azt állítják, hogy az online viselkedés előre jelzi a gazdasági változásokat, azonban ez ideig nem tudták bizonyítani mindezt" – mondta *Austan Goolsbee*, a chicagói egyetem egyik közgazdásza. „Az internetes eladások nem tükrözik úgy a valós eladásokat, mint például a Wal-Mart áruházlánc eredményei" – tette hozzá.

A ComScore szakértői azonban hangsúlyozzák, hogy korábban is érték őket hasonló támadások, de mindig diadalmaskodtak. „Azt állították, hogy túl korai ilyet mondani, vagy hogy ez egyáltalán nem így van, és azt kérdezték, hogy hogyan lehet mérni a módszerrel az olyan területeket, ahol kevesebb a szkenner" – mondta Fulgoni, hozzátéve, hogy a társaság állításai mégis megállták a helyüket.

A 007-es webügynök jelenti Új spam

Mire ezt a hírt olvasod, talán már falra mászol a gépedben a semmiből előpattogó, leállíthatatlan reklámoktól. Ezek ellen nem véd a tűzfal, csak ha kihúzod a hálózati dugót, legyen az telefon, ADSL vagy kábeles csatlakozás.

A módszer a Windows-szerverek ún. messenger funkcióját használja ki. Ezt eredetileg arra találták ki, hogy a hálózatokon a Windows-szerver rendszergazdája közvetlen üzeneteket küldhessen a webpolgár gépére, amolyan windowsos beugró ablak formájában. A Windows 2000, NT és XP verziókban a messenger funkció telepítéskor aktiválódik, a Win95-ben, 98-ban és ME-ben a beállítás opcionális.

A Directadvertiser sebtében legyártott egy 700 dolláros kis programot, amely ezt a biztonsági rést kihasználva bombázni tudja kéretlen reklámokkal a webpolgár gépét.

A **www.directadvertiser.com** nyitó lapján kedvcsinálónak ez áll: Eredménytelen az e-mail kampánya? (Értsd: a százmillió spamra senki nem akart venni egy elektromos fogkefét sem.) Nem olvassák az emberek az e-mailjeit? (Értsd: az emberek kitörlik a kis szemét, tolakodó, pofátlan reklámleveleit.) Nos, jó helyen jár – írja a cég, amelyet *Kovács Zoltán* alapított Romániában. A honlapon elmagyarázzák, hogy itt semmiféle törvényellenes dolog nem történik, csak a Windows-szerverek Net Send utasítását használják fel. Amiért mégis érdemes a honlapra ellátogatni, az az, hogy – valószínűleg a botrányok hatására – a www.directadvertiser.com/optout.html oldalon leírják, hogyan lehet kikapcsolni ezt a csatornát a különféle Windows-verziókban.

A főoldal alján cinikus felirat figyelmeztet: Ne használja ezt kéretlen reklám céljára! Hát még mire lehet?

(Szendi)

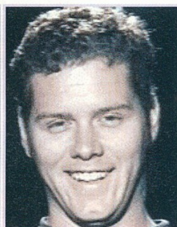
A 007-es webügynök jelenti
Mi van az arcunkra írva?

Hamis

Hamis

Az arc az ember testének legfontosabb része: erre a megállapításra juthatunk, ha megfigyeljük, hogy mennyi időt töltünk arcok bámulásával. Az arc mindent elárul: a termékenységet, az intelligenciát, a társadalmi származást. Az evolúciós kutatások szerint (1.) a „meglátni és megszeretni" kétlépcsős folyamat közbenső szakaszában éppen ezért intenzív arcelemzés folyik. Nem meglepő hát, hogy az agyban külön arcelemző-felismerő rendszer található. Az arckifejezések tulajdonképpen egy kódrendszert alkotnak, amellyel közvetítjük mások felé szeretetünket, érdeklődésünket vagy utálatunkat. Persze mindannyian csalunk, viszont szeretnénk, ha minket nem lehetne becsapni. De sajnos be lehet, s ezt mindenki meg is mérheti (2.). A tesztben az ink tudósítója 45%-os, egy tanár 50%-os, egy gyilkossági nyomozó 60%-os, egy arcelemző szoftver (3.) pedig 75%-os eredményt ért el. A nagy eltérés abban rejlik, hogy az ember olykor szeretne hinni másoknak, a gép viszont ha akarna, sem tudna. Talán egy későbbi verzióba opcióként ez is bekerül.

Őszinte

Őszinte

1. www.bbc.co.uk/science/humanbody/humanface/index.shtml
2. www.bbc.co.uk/cgi-perl/education/gigaquiz/gigaquiz.pl?infile=tw_smile&path=tw_smile
3. www.bbc.co.uk/science/tw/items/010523_facethefacts.shtml

(Szendi)

Húsz vagy harminchárom éves az internet?

Az internet egyik úttörője szerint a nemzetközi számítógépes hálózat 2003. január 1-jén, újév napján ünnepelte huszadik születésnapját, vagyis alig három hónappal azt követően, hogy egyesek már a harmincharmadik évfordulóját is megünnepelték.

Bob Braden szerint egyértelmű, hogy 1983. január 1-jét kell az internet születésnapjának tekinteni, vagyis azt a napot, amikor az elődjének tekintett ARPANET az NCP-protokollról hivatalosan átváltott a mai napig használatos TCP/IP-re. Braden, aki véleményét az IETF-hez (Internet Engineering Task Force) is eljuttatta, tagja volt annak a kutatókból és fejlesztőkből álló csoportnak, amely részt vett a TCP kifejlesztésében. Bradentől eltérően nem minden szaktekintély vélekedik úgy, hogy 1983. január 1-jén jött létre az internet. Egy fejlesztőkből álló, a web világra segítésében ugyancsak tevékenyen részt vevő csoportosulás például 1999. szeptember 24-én San Francisco belvárosában, egy nagyszabású magánrendezvényen ünnepelte meg az internet születésnapját, amely szerintük akkor éppen a harmincadik volt.

Szakértők felhívják a figyelmet arra, hogy amint az internet születési dátumát, úgy az elektronikus levelezés, az e-mail világra jöttének napját sem lehet pontosan megjelölni. *Ray Tomlinson*, a sokak által egyszerűen csak az e-mail atyjának nevezett szaktekintély ma már egyszerűen nem képes visszaemlékezni arra, hogy mikor indult útjára az első elektronikus levél, mint ahogy arra sem emlékszik, hogy ki lehetett az első e-mail címzettje. Tomlinson az elsők között ébredt rá arra, hogy milyen előnyei lehetnek az elektronikus levelezésnek, a személyes elektronikus postafióknak, valamint ő javasolta először a @ szimbólum e-mail címekben történő használatát.

Hasonlóképpen a smiley, vagyis a :-) szimbólum születési dátumát sem lehet pontosan tudni, mindenesetre tavaly szeptemberben a Microsoft egyik kutatója bejelentette, hogy rálelt a világ minden bizonnyal legelső smileyjára – a jelzést szerinte 1982. szeptember 19-én használták először tömör érzelemkifejezésre.

(Tóth Kristóf)

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

Isten, áldd meg a magyart...

Az év eleji hangulat ellenére felpezsdültek a különböző internetes levelezőlisták, miután a fiatal, ámde a zeneszakértők szerint tehetséges dalénekes belesült a Himnusz éneklésébe, majd szokatlan módon kérte a közönség segítségét, amely azonban ezt füttyszóval honorálta. Az internetes humor azonnal beindult: Király Lindát és a Himnuszt korábban egy alkalommal szintén „furcsán” éneklő Vikidál Gyulát kifigurázó képek kezdtek e-mailben terjedni.

A Király Linda bakija miatti „láz” január első hetében kezdődött. Ekkor jelentek meg a bakit bizonyító első hangfelvételek az interneten, valamint kezdtek el elektronikus levelek útján is terjedni a nagyméretű fájlok. A Vizsla keresőjének adatai jól mutatják, hogyan fokozódott a láz. Január másodikán a „Király Linda” kifejezésre még csupán 240-en kerestek rá, másnap azonban már 310-en. Január 6-ára ez a szám több mint 720-ra nőtt.

Pohly Ferenctől, a Vizslát működtető Axelero Rt. sajtókapcsolatokért felelős munkatársától a Prím Online megtudta azt is, hogy Király Lindának köszönhetően a Himnusz iránt ugyancsak fokozódott az érdeklődés, hiszen például a keresések száma január 4-éről január 7-ére mintegy négyszeresére nőtt. A fenti adatokba a Vizsla működtetői nem számították bele a „Király Linda himnusz” kifejezést és annak variációit, valamint a különböző népek himnuszait, de a trendet így is jól mutatják a számok. Igaz, annyian nem keresgéltek a neten a témában, mint például a tavaszi országgyűlési, majd az őszi önkormányzati választások kapcsán, és akkora érdeklődés sem mutatkozott az elsősorban a bulvárlapok által felkapott hír iránt, mint amekkorát a 2001. szeptember 11-ei események után lehetett tapasztalni, és a „szex”, „MP3”, valamint „SMS” szavakat is minden bizonnyal többen írták be a keresőablakba.

Az adatok egyébként azt mutatják, hogy a korábbi, szintén furcsára sikeredett Himnusz-előadás „elkövetője”, Vikidál Gyula nevére még kevesebben kerestek rá az év első napjaiban, ám ez a szám is növekedett az elmúlt időszakban: a január 2-ai 12-ről január 7-ére már 35-re emelkedett.

Király Lindáról számos weboldalon találhatunk információt. Megtudhatjuk, ki is ő valójában: a Szerelem utolsó vérig című film betétdalának előadójaként lett sikeres, és családja miatt 1999-ben költözött az Egyesült Államokból Magyarországra – ennek ellenére jól beszél magyarul. Nemrégiben egy amerikai producer lemezszerződést is felajánlott neki, így lehetősége nyílik rá, hogy ne csak itthon, hanem a tengerentúlon is sztár legyen, s öregbítse a magyarok hírnevét. Tizenhárom évesen, még az Egyesült Államokban, klasszikus hangképzéssel kezdett el foglalkozni. A Sulinet egyik aloldalának írása (**www.sulinet.hu/tart/cikk/eh/0/10010/1**) és a Madách Színház honlapjának beszámolója (**www.madachszinhaz.hu/tarsulat/kiralylinda.php**) szerint az

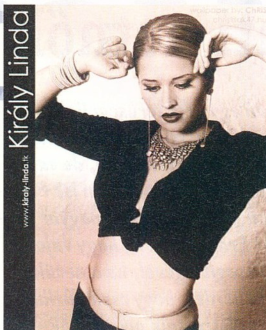

iskolában **Broadway-főszerepeket** játszott, például az Annie és a 42nd street című darabban. A **Dr. Bador Pally Music Institute**-ban kezdte klasszikus tanulmányait, 12 éves korában. 13-14 évesen növendéktanfolyamokon lépett fel, a középiskolába pedig 600 jelentkező közül sikerült bekerülnie. 2001-től *Komlóssy Erzsébetnek,* a **Magyar Állami Operaház** Kossuth-díjas művészének volt kiváló tanítványa. Számtalan zenei műfajban érzi otthon magát a rythm and bluestól a hiphopon át a gospelig, ugyanakkor a témában jártasak szerint koloratúr szopránjával sikeres operaénekesnői pálya elé is nézhetne.

A Vizsla katalógusában gyűjtemény található Király Lindáról: **vizsla.origo.hu/static/kultura,_muveszet,_tarsadalom/muveszet/zene/mufajok/pop,_rock/pop,_rock_eloadok/magyar_enekesek/Kiraly_Linda**.

Egy vele készült online interjúban részletesebben is nyilatkozott terveiről: **www.origo.hu/noilapozo/presszo/20020816kiraly.html**.

Saját honlapjának címe: **www.kiraly-linda.tk**, és sok érdekesség található a **Google**-ben is, a **www.google.com/search?q=kir%C3%A1ly+linda&ie=UTF-8&oe=UTF-8&hl=hu&lr=** címen.

Időközben az **Index** portálon közzétették Király Linda bocsánatkérését a félresikeredett fellépés miatt: „Számomra nagyon fontos volt ez az esemény, hiszen ez lett volna az első lehetőségem arra, hogy választott hazám közönsége előtt énekeljem el a magyar himnuszt. Napokig készültem rá, többet, mint bármilyen más fellépésem alkalmából. Talán ez a túlzott izgalom okozta a rövidzárlatot, ezért akadtam el a Himnusz közepénél. Szívből sajnálom, és rendkívül szomorú vagyok az incidens óta. Ezúton is szeretnék bocsánatot kérni a magyar emberektől, akiknek megbántottam az érzékenységét. Higgyék el, számomra ez a közönség a legfontosabb a világon! Igazán remélem, hogy a jövőben alkalmam nyílik arra, hogy korrigáljam a hibát, s remélem, hogy honfitársaim nem zárnak ki a szívükből!"

Egy internetes újságban beszámoltak arról is, hogy a botrány előtt a rendezvényen Linda egy ideje már a színpadon volt, ahol elénekelte a **Tv2** Big Brotherjének főcímdalát, valamint a **Szerelem utolsó vérig** betétdalát, amit a közönség még nagy tapssal honorált. A hírek arról tudósítanak, hogy az eredeti program szerint ezek után csak körülbelül negyedóra múlva kellett volna a Himnuszt elénekelnie, ám a szervezők állítólag azt kérték, hogy erre a slágerek eléneklése után nyomban kerüljön sor. Ekkor történt az, amitől azóta az internet és a bulvársajtó hangos. Király Linda egyébként a fellépés után nem kapta meg a gázsiját – állítja az **Axel.hu**.

Megtaláltuk az interneten Vikidál Gyula korábbi **„sajátos"** Himnusz-éneklését is. Ezt a **larsen.contract.hu/vikidal-himnusz.mp3** címen lehet meghallgatni.

A Király Linda esetét megörökítő fájl a **www2.mno.hu/docfiles/0301/kiraly.avi** oldalon található, ha még a kedves olvasó nem kapta volna meg néhány példányban e-mailben is...

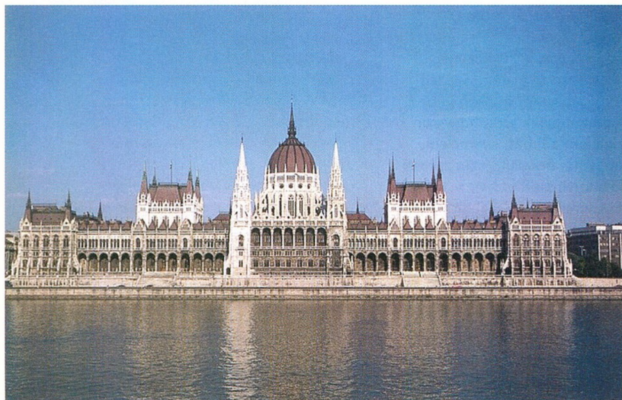

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Parlamenti netnők

Az első tízből öt nő – a közelmúltban egy népszerűségi lista ezt mutatta a hazai politikusok esetében. Igen, mintha napjainkban egyre inkább előretörnének a nők az élet sok területén, de vajon így van-e ez az internet közéletiséget bemutató oldalain is? Feltehetjük a kérdést úgy is: vajon hogyan jelennek meg a magyar parlamenti képviselőnők az interneten? Érdekelt az is, hogy vajon mennyiben találhatók meg a keresők segítségével, ha a nevüket beírjuk a megfelelő mezőbe. További kérdés, hogy csak parlamenti felszólalásaik, hivatalosan közzétett életrajzaik olvashatók-e a neten, vagy ennél több is található róluk. Rendelkeznek-e önálló webhellyel vagy afféle mikrosite-tal? És ha igen, azt elsősorban mire használják: információátadásra, kapcsolatteremtésre? Összességében arra voltam kíváncsi, hogy napjainkban, a XXI. század elején mennyire használják Magyarországon az országgyűlési képviselőnők az internet adta lehetőségeket.

A kiinduló feltételezés az volt, hogy nem igazán. Úgy tudtam, egyetlen országgyűlési képviselőnőnek van saját honlapja: *Dávid Ibolya* site-ját nagy internetes reklámkampánnyal vezették be, gyorsan ismertté vált, s szinte azonnal nem várt látogatói számot produkált.

Találatok a keresőkben

Nézzük először, hogy mennyiben találhatók meg a keresők segítségével a parlamenti képviselőnők, ha csupán a nevüket adjuk meg. A Copernic Agent Basic keresőszoftvert (**www.copernic.com/desktop/products/agent/basic.html**) használtam, amely az egész weben párhuzamosan egyszerre tizenhat keresőben, illetve katalógusban végezteti el a találatok listázását: pásztázza az AltaVista, az AOL.com, a CompuServe, a Direct Hit, az Euroseek, a Fast Search, a FindWaht, a Google, a HotBot, a LookSmart, a Lycos, a Mamma.com, az MSN Web Search, a Netscape Netcenter, az Open Directory Project és az Overture kínálatát. Minden parlamenti pártból ötletszeruen egy képviselőnő nevére kerestem rá, s a találatokat szűkítettem a legrelevánsabbakra.

Gurmai Zita (MSZP) nevét beírva 36 találatot kaptam, a legelső ez volt: **www.origo.hu/noilapozo/lelekbuvar/20020522nokmagyarorszagon.html**.

Béki Gabriella (SZDSZ) esetében 44 találat lett az eredmény, az első oldalként ez jött fel: **mp3.mindenkinet.hu/politika/20020702burany.html**.

Szalai Annamária (Fidesz – Magyar Polgári Párt) neve 38 találatot adott, az első: **origo.matavnet.hu/politika/20020722ujabb.html**.

Dávid Ibolya (MDF) esetében 35 találatot kaptam, és szintén az Origo egyik oldala jött fel elsőként: **forum.origo.hu/forum/forumServlet?act=show**.

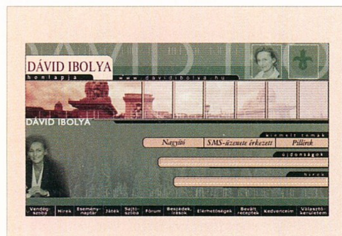
Ő volt az egyetlen parlamenti képviselőnő, akinek saját honlapját is kidobta a keresőszoftver: **www.davidibolya.hu**.

Ezek után az érdekelt, egyáltalán mivel, azaz milyen tartalommal vannak egyáltalán jelen az interneten a parlamenti képviselőnők.

A kíváncsiskodó elsősorban életrajzokat és önéletrajzokat talál (időnként még ezek is keverednek, mert önéletrajz elnevezés jelenik meg az életrajznál), s természetesen parlamenti felszólalásokat és sajtószerepléseket. Ez utóbbiak terén nagy a változatosság: országos napilap internetes változatán

éppúgy olvashatunk a képviselőnőkről, ahogy találkozhatunk megjelenésükkel akár egy helyi webrádió honlapján is.

Életrajzok, önéletrajzok

Érdekes kérdés, hogy vajon hol olvashatók az életrajzok, önéletrajzok. Három helyen találjuk meg ezeket: a pártok, illetve frakciók oldalain, a választási honlapokon, illetve az Országgyűlés site-ján.
Az MSZP honlapján (**www.mszp.hu**) a Portrétárban (**www.mszp.hu/portretar.php**) valójában az MSZP tagjairól szerezhetünk bővebb információt. Az oldal tartalmaz keresőt, amelynek segítségével a név vagy annak első néhány betűje alapján is lehet választani. Az eredményt protokoll vagy név szerint növekvő, illetve csökkenő sorrendbe lehet állítani. A Portrétár főoldala felsorolja a hierarchiában elfoglalt helyük szerint az MSZP Országos Elnökségének 15 tagját, köztük öt nőt is, ami egyáltalán nem rossz, hiszen egyharmados arány! (Mennyivel rosszabb ennél a nők aránya a parlamentben: 10% sincs!) *Szili Katalin* elnökhelyettesként, *Lendvai Ildikó* alelnökként, *dr. Lamperth Mónika, Csabai Lászlóné* és *Nagy Nóra* elnökségi tagként szerepel, valamennyien parlamenti képviselők. Lendvai Ildikó esetében az életrajzon kívül olvashatunk egy rendhagyó interjút, Szili Katalinnál és Lamperth Mónikánál életrajzot találunk, Csabai Lászlónénál és Nagy Nóránál viszont csak fotót.
Az SZDSZ honlapján (**www.szdsz.hu**) a 2002. évi országgyűlési képviselőjelölteket (!) lehet megtalálni ábécérendben a fényképükkel és beszkennelt szórólapjukkal: **www.szdsz.hu/1_6-1.php**.
A frakcióhoz nincs továbbmutató link az oldalon.
Az MDF honlapján (**www.mdf.hu**) a főoldalon „reklámozzák" a parlamenti képviselőik egyéni honlapjait, így Dávid Ibolyáét is. A Frakció nevű linkre (**www.mdf.hu/belso.php?mid=teljesfrakcio**) kattintva csoportfotót találunk – fehér ruhában kiemelkedik a férfiak társaságából Dávid Ibolya. Az egyéni fotók alatt található linkről egy ismertetőoldalra jutunk, ahol életrajz olvasható, a vagyonnyilatkozatra lehet továbbklikkelni, és feleslegesen újra az önéletrajzra. Ezenkívül link vezet tovább az MDF elnök asszonyának személyes honlapjára.
A Fidesz – Magyar Polgári Párt honlapján (**www.fidesz.hu**) „A frakcióról: a frakció tagjai" menüpontot találjuk: **www.fidesz.hu/index.php?MainCategoryID=42&SubCat=42&CikkID=2282.**
Itt név szerinti felsorolás látható táblázatba rendezve, de egyetlen továbbmutató link sincs, így a szigorú tényeken túl semmit sem tudhatunk meg a képviselőkről. A Fidesz országgyűlési képviselőcsoportjának lapján, a Képviselők menüpontban 146 név sorakozik – természetesen köztük a megválasztott képviselőnők is –, élő linkek életrajzzal, fotóval: **www.frakcio.fidesz.hu/elemek/frames/menudn/tagok.html**.
Kutatásaim során a életrajzokat keresve a továbbiakban a következő választási internetes oldalakat néztem át:
* **www.valasztas.hu** (Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal),
* **legjobblap.hu/parlament/kikicsoda.html**,
* **index.hu/valasztas**,
* **www.origo.hu/valasztas/index.html**.

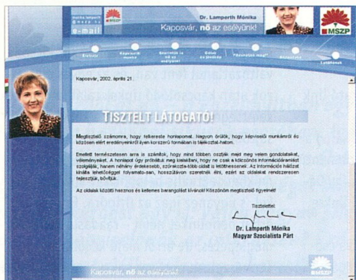
A fentiek a parlamenti választások idején mind élő, dinamikus oldalak voltak. Jelenleg a Választás.hu webhelyen már nagyon nehéz megtalálni a parlamenti képviselőket: a legutóbbi önkormányzati választás az uralkodó, ezenkívül a site nehezen átlátható, nehezen navigálható.
A Legjobblap.hu-n a parlamenti ki-kicsoda változatlanul fent van, és az egyes életrajzok után kapcsolódó linkek találhatók: ezek segítségével olvashatjuk el a képviselőnők sajtóbeli megjelenéseit is (ha voltak ilyenek). Az Index választási oldala jelenleg is működik aktuális belpolitikai-közéleti hírekkel, s ugyanez igaz az Origóra. Ez utóbbin érhet bennünket némi – ráadásul kellemes – meglepetés, de erről majd később.
Természetesen ott vannak a többi képviselő között a parlamenti képviselőnők életrajzaikkal az Országgyűlés honlapján (**www.parlament.hu**) is, a Frakciók cím alatt: **www.parlament.hu/kepv98/frak.htm**.
Itt táblázatokat találunk a parlamenti képviselőkről száraz adatokkal, portréfotókkal.

Meglepetés: képviselőnők egyéni honlapjai

Az Origo katalógusa „intézmények, adattárak> népesség, személyek> híres emberek> politikusok" be- és felsorolásával (**vizsla.origo.hu/katalogus/intezmenyek,_adattarak/nepesseg,_szemelyek/hires_emberek/politikusok**) 36 önálló weboldalt említ a magyar politikusok esetében – köztük négy nőét. Jogosan vetődik fel a kérdés: tehát nemcsak Dávid Ibolyának van saját honlapja? Mert ő természetesen ott van a listán:

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Parlamenti netnők

Dávid Ibolya, MDF – Hírek, események, sajtószoba, játék, fórum, beszédek, írások, bevált receptek, választókerületek: **www.davidibolya.hu**.

S ha már a site-on járunk, elemezzük Dávid Ibolya webhelyét!

Amit a nyitó, azaz a főoldalon látunk kiemelt témaként: Nagyító – SMS-üzenete érkezett – Pillérek. Az Újdonságok és a Hírek menüpont alatt futó szalagcímeket találunk. És alul sorakoznak a további menüpontok: Vendégszoba – Eseménynaptár – Játék – Sajtószoba – Fórum – Beszédek, írások – Elérhetőségek – Bevált receptek – Kedvenceim – Választókerületem. Jól látható, hogy keverednek az információs és az interaktivitás lehetőségét kínáló oldalak, de ami még fontosabb: a hagyományos/magánéleti és a közéleti/politikusi szerep is.

Nem gond, hogy mindkettő jelen van, elvégre a képviselőnő is ember, de valamiféle rangsort jó volna felállítani. Kicsit furcsa, hogy a Bevált receptek menüpont előbb szerepel, mint a Választókerületem. Ez a sorrend azért is hamis, mert valójában az MDF elnök asszonya közéleti szerepét hangsúlyozza, és csak az után következik hagyományos női szerepe. Vagy mégsem?

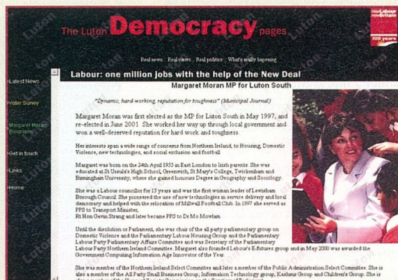
Az Origo katalógusában *Kutalikné dr. Kardos Zsuzsannának* (SZDSZ), Zugló polgármesterének honlapja a következő az ábécérendben. Elgondolkodtató, hogy asszonynevén regisztráltatta honlapja domainjét (**www.kutalikne.hu**), ahol végül is az előbbinél harmonikusabban jelenik meg a közéleti és a magánéleti ember.

Részletesebben azért nem elemzem, mert témánkba a parlamenti képviselőnők tartoznak.

„Lamperth Mónika, MSZP – A belügyminiszter asszony honlapja" – jelzi az Origo katalógusa, s valóban máris nézhetjük a site-ot: **www.lamperthmonika.hu**. Életrajzot olvashatunk, információt a képviselői munkáról, aztán Szerintük is nő az esélyünk! címmel választási ajánlót találunk, majd szó esik célokról, jövőképről, de van fórum is Beszéljük meg! címmel, ezenkívül sajtószoba, letöltési lehetőségek és fotók. A honlap jellemzően statikus. Ugyan az Origóban úgy szól a meghatározás, hogy „a belügyminiszter asszony honlapja", de jó látható, hogy ez egy kampánysite: statikus webhely, amely lényegében nem frissült Lamperth Mónika parlamenti képviselővé választása óta, és – érthetően – szó sem esik rajta a belügyminiszterségről.

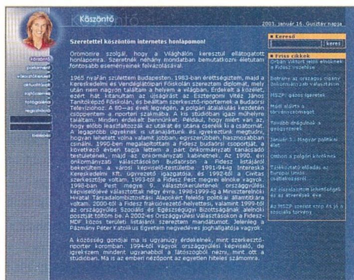
A fideszes *Selmeczi Gabriella* honlapján életrajza, politikai karrierje rajzolódik ki: **www.selmeczigabi.hu/koszonto.php**. Köszöntő – Kereső – Friss cikkek – Parlament – Választókörzet: így sorakoznak

Példa egy nőtől...

Margaret Moran brit munkáspárti képviselőnő példáját az **Információs Társadalom- és Trendkutató Központ Infinit** című hírlevelének 156. száma közölte (**www.ittk.hu/infinit/2002/0516/6.html**). A parlamenti képviselőnő honlapja (**www.margaretmoran.org**) megmutatja, mi mindent kezdhet egy politikus a **hálózat** adta lehetőségekkel.

A hírlevél szerint sok minden akadályozza a nőket abban, hogy bekapcsolódjanak a **demokratikus részvétel** megszokott formáiba. Legfőképpen az **idő hiánya**, hagyományos **kötelezettségeik** és az **eszmecserék** férfiak általi uraltsága, de az is, hogy a nők **nagyobb fenntartással kezelik** a biztonsági problémákat a világhálón. Ugyanakkor a világháló számos lehetőséget tartogat számukra. Az internet ugyanis a maga sajátosságaival **rugalmasan képes alkalmazkodni** a nők életéhez, mindennapjaihoz: a lányok-asszonyok akkor és ott vehetik birtokba a virtuális teret, amikor és ahol nekik a leginkább megfelelő. Ráadásul az interaktivitás különféle részvételi lehetőségeket tesz lehetővé számukra a közélet terén is: például az **online párbeszéd** megfelelő teret biztosít ahhoz, hogy véleményüket elmondják, megosszák egymással. Az internet a jövőben még inkább a nők életének gyakorlati vonatkozásait segítő eszköz lehet, a hálózati közösségek ki-

a menüpontok, az Aktualitások címszó alatt pedig a képviselőnő parlamenti felszólalásait, kérdéseit olvashatjuk. Találunk még a honlapon sajtószemlét, fotógalériát és regisztrációs lehetőséget is, bár ez utóbbinál nem derül ki, hogy a regisztrálók hová léphetnek be, és mihez juthatnak hozzá a továbbiakban. Dinamikus honlap, amely folyamatosan frissül, és amely a közéleti szerepre helyezi a hangsúlyt. Hiányoznak viszont az interaktivitási lehetőségek.

Bár az Origo nem említi, kutatásaim során rájöttem, hogy a képviselőnők közül Béki Gabriellának (SZDSZ) is van önálló honlapja: www.szdsz.bekigabriella.hu. Azonban ide ugrik tovább az oldal: generator.szdsz.hu/users.php?uid=21. A főoldalon üdvözlőszöveg olvasható, a Fotógaléria menüpont alatt az SZDSZ választási plakátjai láthatók, a vendégkönyvbe pedig március vége felé íródott az első bejegyzés, és június végén az utolsó (ekkor egy állampolgár a képviselőnő címét kérte). Statikus, tartalmában elavult honlap, voltaképpen „elektronikus szórólap" apró interaktivitással.

Összegzésül elmondható, hogy az egyéni honlapok alapján vegyes a kép a parlamenti képviselőnők internetes megjelenését illetően. Szélsőségekre egyaránt van példa, mert találkozhatunk profi, dinamikus weblappal és statikus, kevés információt, illetve interaktivitási lehetőséget nyújtó kampánysitetal egyaránt. Érdekes, illetve valahol nagyon is jellemző a női szerep ellentmondásos megjelenése a közéletben aktív nők estében. Ez mélyebb elemzést igényelne, érdemes lenne vele foglalkozni...

Sikeres regisztráció?

Miután az Origo katalógusának segítségével kiderítettem, mert véletlenül belebotlottam, hogy több képviselőnőnek van egyéni honlapja, ám a Coopernic Agent Basickel mégsem leltem meg azokat, ellenőrzésképpen a Google-ban név szerint rákerestem a saját honlappal rendelkező politikusnőkre. Azt gyanítottam ugyanis, hogy gond lehet a keresőkbe történő regisztrációval.

Dávid Ibolya személyes honlapja a találati listában az első helyen, Béki Gabrielláé a másodikon szerepelt. Eredménytelen volt a keresés az egyéni weboldalra dr. Lamperth Mónika, Kutalikné dr. Kardos Zsuzsanna és Selmeczi Gabriella esetében. Ennek oka feltehetően az, hogy rossz a regisztráció a keresőkben, az említett egyéni honlapok nincsenek megfelelően pozicionálva, következésképpen az esetleges érdeklődők csak véletlenszerűen találhatják meg azokat. És biztosan elmaradt az a fajta bevezető kampány is, amely Dávid Ibolya esetében példaértékűnek tekinthető a magyar interneten. Persze egy ilyen kampánynak csak akkor van értelme, ha valóban a kor követelményeinek megfelelő a netes megjelenés, és a képviselőnő ki is használja a világháló adta lehetőségeket.

alakulásának és azok összekapcsolódásának terepévé válhat. Ma már idehaza is mindennapos tapasztalat, hogy **a nők egyre nagyobb számban kapcsolódnak a hálóra**, még akkor is, ha nem igazán járatosak a technológiák, az egyes programok, az interaktivitási lehetőségek használatában. Megfelelő képzéssel, az internethasználatot lehetővé tevő biztonságos helyek kialakításával a nők számára elérhető volna, hogy mindinkább bekapcsolódjanak a közéletet érintő online diskurzusokba.

...és egy férfitől

Példaértékű **közéleti internethasználatot** a hazai gyakorlatból is bemutathatunk – egy férfitől, mégpedig *Eörsi Mátyástól* (SZDSZ). Webhelyén a következő menüpontokkal találkozhatunk: **Bevezető – Parlament – International – Politikai napló – Képek – Linkek**. Ezek közül rendkívül figyelemreméltó a Politikai napló. A honlap legfőbb érdekessége a magyar politikai és közéletben **egyedülálló interaktivitás** (www.eorsi.hu/politikainaplo). A képviselő rendszeresen frissített politikai naplójában **közzéteszi véleményét** egy-egy aktuális kérdésről, és **lehet róla vitatkozni**: a site fórumot biztosít a hozzászólásoknak, és a közélethez vonzódó internethasználók élnek is a rendhagyó lehetőséggel.

Örvendetes, hogy a hozzászólók között több név, illetve nick name utal nőkre – például Liza, Polgárnő, Hajósi Virág, Várhegyi Erzsébet, Kis Márta, Domokos Anna –, de egyes e-mail címekből is lehet női hozzászólókra következtetni. S milyen örvendetes volna, ha ilyen lehetőség a **parlamenti képviselőnők** honlapján is rendelkezésre állna, valamennyi **választópolgár** számára egyaránt.

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

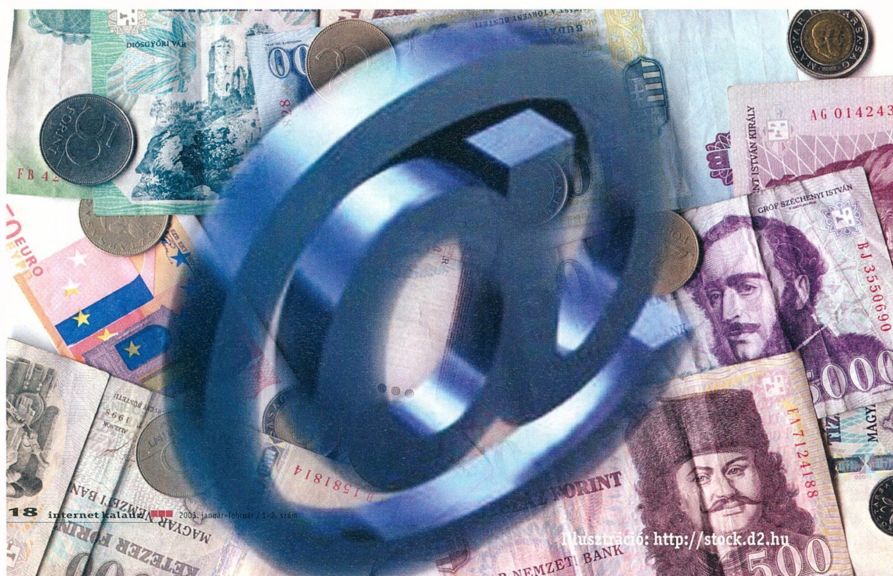
Vita az internetes tarifákról

Új év, régi kérdések

Január közepén a Sense/Net által rendszeresen Budapesten megrendezett NetWednesday vitafórum témája az internetes tarifák problémaköre volt. A szakértők között helyett foglalt a Matáv és néhány internetszolgáltató illetékese, képviseltette magát az informatikai tárca, jelen volt egy fogyasztóvédelmi egyesület, és beszállt a vitába a Matáv-székház előtti egértemetés megszervezőjeként ismertté vált Netért is.

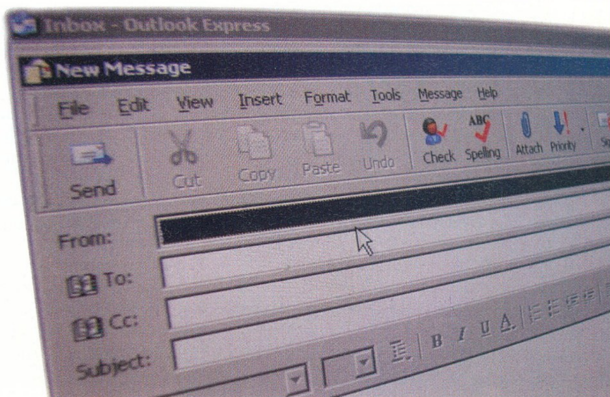
Talán még soha nem kísérte ekkora érdeklődés a budapesti rendezvénysorozatot, mint ez alkalommal. Az esemény délután kezdődött, és késő éjszaka ért véget, s akkor is csak a moderátor javaslatára. Valószínűleg hajnalig is folytatták volna a meghívottak, ami nyilvánvalóan annak köszönhető, hogy gyakorlatilag most került sor először nyilvános vitára a **Matáv**, a **Netért** és az **Informatikai és Hírközlési Minisztérium** között.

A január 15-ei **NetWednesdayen** először *Fischer Gábor* szólalt fel az **Országos Fogyasztóvédelmi Egyesülettől**. Ez az egyetlen **civil** fogyasztóvédelmi szervezet hazánkban, amelynek mintegy **1200 tagja** önkéntesen dolgozik az egyesületnek. Fischer úgy fogalmazott, hogy hazánkban **versenyhiány** tapasztalható a távközlésben. A látszólag többszereplős piacon senki nem verseng a **kisfogyasztókért**, legfeljebb a **nagyfogyasztókért** folyik nem túl heves harc. Hozzátette, szerinte továbbra sem sikerült lebontani a monopóliumokat, és sérelmezte azt is, hogy nincs a piac szereplői között eszmecsere. Példaként megemlítette, hogy bár **néha kikérik a véleményét**, de rendszerint a több száz oldalas anyagok véleményezésére is csupán néhány napot kap az illetékes döntéshozóktól. A többszereplős piac kapcsán megjegyezte, hogy bár öt cég van jelen hazánkban (**Matáv**,

Illusztráció: http://stock.d2.hu

Vivendi, Pantel, Novacom, eTel), egy általuk készített felmérés szerint az emberek 82 százaléka csak a Matávot ismeri, sőt a lakosok még ott is a telefonszolgáltató szinonimájaként emlegetik, ahol nem is a Matáv a hálózati alapszolgáltató.
Kifogásolta azt is, hogy a különféle fogyasztói szerződések bonyolultak, és nagyon gyakran megtévesztő kitételeket tartalmaznak. Elmondása szerint ennél már csak az a mostanában divattá váló szokás a rosszabb, amikor úgynevezett **blankettaszerződést** küldenek, vagyis hiányzik a szolgáltatás leírása és a szerződési feltételek kifejtése. Ezeket a feltételeket csupán egy weboldalról lehet megtudni, vagy a kérésre sem mindig házhoz menő ügyintéző adná oda a fogyasztónak, akit még mindig nagyon gyakran megtévesztenek. Példaként említette az „**internetcsomag forgalmi díj nélkül**" típusú hirdetéseket. Botrányosnak ítélte a különböző, 24 órában működőként hirdetett telefonos ügyfélszolgálatokat, már csak azért is, mert nagyon gyakran csupán egy üzenetrögzítő jelentkezik az ügyintéző helyett, vagy az **érdemi információcserére várva** reklámokat kell hallgatni, amíg a kapcsolás megtörténik.
Prezentációjában feltette azt a kérdést is, hogy hová tűnnek az **info@telefonszolgalato.hu** típusú címekre küldött kérdések.
Az árak kapcsán pedig kiemelte, hogy hazai viszonylatban nem a legnagyobb szolgáltató a legdrágább. A **kormányzati szerepvállalást** illetően Fischer Gábor szerint megkérdőjelezhető, hogy az állami közbelépés az **internetes tarifák dotálására** valóban megtakarítást hozott az adófizetőknek. Aláhúzta azt is, hogy nem kizárólag a hozzáférés a drága, mert tetemes összeget tesz ki például a legális programok beszerzése is, majd megemlítette az alternatív megoldást, a **szabad szoftvereket**.
Fischer szóvá tette, hogy egyesületük meglehetősen kevés állami támogatásban részesül, pedig fontos közfeladatot lát el. Az előző kormány idején, a választási kampány évében sikerült ugyan 200 ezer forintot „**kicsikarniuk**", ez azonban édeskevés, ráadásul az eddig kapott összegek közül ez az egyik legnagyobb. Sérelmezte, hogy bár az **Informatikai Kormánybiztosság** pályázatok útján számítógépeket osztott, a fogyasztóvédelmi egyesület ezekből egy darabot sem kaphatott.
Kozma Zsolt a **Matávtól** bevezetőjében úgy fogalmazott, hogy hazánkban „**fejlődési lehetőség van**". Mint mondta, valóban kevesen interneteznek, ám ezt a kérdést komplex módon kell vizsgálni. Gátló tényező, hogy **drága a személyi számítógép**, az emberek érdeklődését nem keltik fel megfelelő módon, kevés a tartalom, és nincs a hétköznapokat igazán megkönnyítő netes szolgáltatás, például a hivatalok nem biztosítanak lehetőséget az **internetes ügyintézésre**. Kozma szerint **a telefon nem olyan drága**, mint hisszük, és nem is ez a legfontosabb szempont, bármennyire is ezt próbálják egyesek elhitetni. Utalt a távközlési óriás egyik saját felmérésére, amelynek során megkérdezték az embereket, hogy mennyibe kerül manapság a telefonálás, és ők a ténylegesnél jóval magasabb összeget mondtak. Ennek okát a Matáv **hibás kommunikációjában** látta. Szóba került a **Mindenkinek** és a **150 forintos tarifacsomag** közel fél éve történt megszüntetése, ami azonban Kozma szerint pozitív hatással volt a hazai internet fejlődésére, mivel egyre többen neteznek széles sávon: **ADSL**-en vagy **kábelen**, és csökkent a **kapcsolt vonali** előfizetők száma.

Graur Tamás az **Elender Rt.** képviseletében azt mondta, hogy az internetezők számának alakulását alapvetően négy fontos dolog befolyásolja: egyetértett Kozmával abban, hogy szükség van a **jó tartalmak** megjelenésére, a **PC-k árának** csökkenésére és az **emberek hozzáállásának** megváltoztatására, de szerinte a **távbeszélői díjak** mértéke is nagyon fontos. Ha drága a net, kevesen fognak szörfözni – mutatott rá. Az elmúlt időszakról, a Mindenkinek cso-

Vita az internetes tarifákról

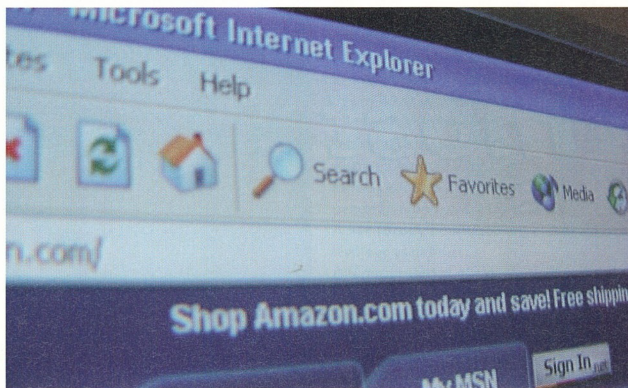
Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

mag megszüntetésének következményeiről szólva leszögezte, hogy az internethasználat a Matáv lépése miatt **a felére esett vissza**, és ezt a tényt, bárhogy is próbáljuk, nehéz elkenni. Szerinte nem arról van szó, hogy ne lenne a háztartásokban elegendő PC, hiszen információi szerint a lakosság legalább 20-25 százalékának van számítógépe, ezekkel azonban nem csatlakoznak a hálóra, éppen annak drága mivolta miatt. Azt is jelezte, hogy szükség lenne egy **állami kampányra**, amely az internet használatának előnyeire mutatna rá. Graur szerint a tartalom **mennyisége megfelelő**, s **minősége igen jónak mondható**, annak ellenére, hogy ezzel kapcsolatban különböző tévhitek keringenek a laikusok körében. Egyedül az **interaktív tartalom** tekinthető hiányosnak, vagyis az ügyintézés lehetőségének hiányát tekintve már egyetértés mutatkozott az Elender és a Matáv között. Ugyancsak szükségesnek ítélte a nagy sávszélességet igénylő tartalmak fejlesztését, ami azt jelenti, hogy a szolgáltatások mellett **nincs elegendő multimédiás** tartalom.
Szóba került az **Egyetemes Távközlési Alap** is, amely körül mostanában igencsak felforrósodott a hangulat. Az Elender képviselője szerint megdöbbentő volna, ha a törvény szövege szerint a pici szolgáltatók fizetnék a nagyok, például a Matáv profitját, ezért - ahogy azt a különböző híradásokból eddig is tudni lehetett - az Elender munkatársai **ügyészi óvást** nyújtottak be. Hozzátette, a távközlési alap felállítása arra volt jó, hogy a **monopolhelyzetben lévő távközlési szolgáltatóhoz** komoly összegek, milliárdok vándoroljanak a kicsik pénzéből, ezért szerinte meg kell szüntetni az alapot, már csak azért is, mert úgy látja, hogy az **alkotmányellenes**. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a távközlési alapot még az *Orbán-kormány* hozta létre egy esztendővel ezelőtt, így e miatt a mostani kormányt okolni teljesen igazságtalan.
Nemes Dániel a **Nemes Consultingtól** (korábban a **Telnet Magyarország Rt.** elnök-vezérigazgatója volt) a távközlési alapról szó szerint azt mondta, hogy az egy „**őrület**", mivel **a Matáv 2 milliárd forinttal kapna többet**, mint amennyit befizet. Továbbá leszögezte, hogy a díjmegosztás kapcsán hozott 2000. év végi rendeletek a nemzetközi tapasztalatoknak is ellentmondanak, és ezzel indokolta, hogy a közelmúltban a különböző **ingyenes internetszolgáltatók** sorra csődbe mentek (**Kiwwi** stb.).
A közelmúltban néhány cég (pl. **Index**, **Telnet**, **Prím Média**) ismét indított **ingyenes szolgáltatást**, ám ez elsősorban annak köszönhető, hogy a Matáv kedvezményeinek megszüntetése után a korábbi, nagy igénybevételre beállított szerverek **felszabadult kapacitásait** ajánlották fel az ingyenes netre vágyóknak. Nemes Dániel szerint a Matáv lépése **roppant barátságtalan volt**, annak egyetlen pozitív hatása az, hogy sokan széles sávra váltottak. A szakértő szerint nem feltétlenül kedvező, hogy a vezetékes telefon alapdíja magas, és az sem túl jó, hogy bonyolultak az előfizetői csomagok. Nemes örömtelinek nevezte, hogy az elmúlt időszakban **csökkentek a vámtételek**, és az erős forintnak köszönhetően **a számítógépek jóval olcsóbbak lettek**, valamint azok az új, nemrégiben elfogadott **adótörvények** értelmében két év alatt **leírhatóvá váltak**. Dicséretesnek nevezte, hogy az Informatikai és Hírközlési Minisztérium a közelmúltban olyan **pályázatokat** írt ki, amelyek az **internetes tartalmak bővülését célozzák** (ezekről bővebb információ található a **www.ihmgov.hu** weboldalon).
Benyó Zoltán az **Interware**-től a Mindenkinek megszüntetése kapcsán elmondta, hogy a csomag törlésének éjszakáján hálózatuk kiszolgálóin **30 százalékkal visszaesett** a felhasználók száma.
Dr. Szucsák Bálint az **Informatikai és Hírközlési Minisztérium Távközlési Szabályozási Osztályának** képviseletében elismerte, hogy az IHM-féle **15** és **40** órás csomagok „nem lettek annyira sikeresek, mint ahogy a szaktárca várta volna". Szucsák a korábban elmondottakra úgy reagált, hogy elsősorban nem az államnak kellene a tartalmakat „**feleröltetnie**", majd sietve hozzátette: ez csupán a magánvéleménye, amely nem feltétlenül egyezik meg a munkáltatójáéval.
Németh Attila, a **Netfelhasználók Érdekvédelmi Táraságinak** (Netért) elnöke szerint „**helyzet van**". Úgy érvelt, hogy nem a sajtó és a Netért sulykolja, hogy drága az internet, ez egyszerűen tény, mivel számításai szerint tavaly nyár óta tízszer kerül többe a netezés. Vitába szállt a Matáv képviselőjével, mert szerinte

igenis **az ár a legmeghatározóbb** abban a tekintetben, hogy mennyien kapcsolódnak a világhálóra. Magyarország az internetezés költségeinek szempontjából külföldi viszonylatban is a **legdrágábbak** közé tartozik. Emlékeztetett az **Európa Tanács** ajánlására, amely **5000 forintnak** megfelelő összegben jelölte meg a kapcsolt vonali internetezés javasolt árát. Ugyanakkor örvendetesnek nevezte, hogy a **széles sáv** egyre inkább terjedőben van, de sietve hozzátette, hogy még a legfejlettebb országokban is csupán **60** százalék körüli az **ADSL-** és a **kábeltévés** internet elterjedése, ezért igenis fontos volna, hogy a **kapcsolt vonali** hozzáférés szintén elfogadható áron legyen lehetséges.

A Netért szerint pontosan az történt, amire fél évvel ezelőtt figyelmeztették az illetékeseket, és a 15, valamint a 40 órás speciális, **államilag dotált csomagok** nemhogy nem váltak be, de egyenesen megbuktak. Németh szerint valótlant állít az, aki úgy érvel, hogy az **Európai Unió** nem szorgalmazza az **átalánydíjas internetet**. A Netért szerint árstopra és átalánydíjas internetre lenne szükség, méghozzá mihamarabb. Németh Attila kiemelte azt is: nem igaz, hogy a **drága PC** lenne az internet elterjedésének gátja, hiszen manapság már rendkívül olcsón, akár 50 ezer forintért is jól működő használt számítógépet vásárolhatunk, amellyel tökéletesen lehet internetezni. (Ráadásul az egyik múlt év végi rendelet szerint azok a háztartások, amelyekben legalább egy diák található, informatikai költségeikre évi **60 ezer forintnyi adót** visszaigényelhetnek.)

A Matáv illetékese az elhangzottakra úgy reagált, hogy **egy jogállamban a törvényeket be kell tartani**, még akkor is, ha az esetleg az érintetteknek nem tetszik, ezért nem tarthatja helyes magatartásnak, ha a szolgáltatók az Egyetemes Távközlési Alapba **nem fizetik be** a törvény által előírt összegeket. Ha rossz a törvény, akkor azt **meg kell támadni** a különböző szerveknél, de addig is **be kell tartani**, és **annak szellemében kell eljárni**. A távközlési alap lényegét úgy foglalta össze, hogy az társadalmi célt szolgál, hiszen például lehetővé teszi, hogy a Matáv fenn tudja tartani a kevésbé megtérülő **szociális csomagot**, és azokat is kiszolgálhassa, akiket esetleg kevésbé éri meg. (Erre több bekiabáló megjegyezte, hogy ők is szívesen vállalnának olyan terhet, amely végül 2 milliárd forint pluszbevételt hoz a konyhára.)

Jelen sorok írójának kérdésére, azaz hogy az Informatikai és Hírközlési Minisztérium **miért nem egyeztet** a felhasználókat képviselő internetes egyesülettel, illetve a szakmával, Szucsák Bálint azt felelte: az a **hat hónap**, ami a minisztérium megalapítása óta eltelt, nagyon **rövid idő**, és ilyesmire eddig nem adódott alkalom. Németh Attila ehhez hozzáfűzte, hogy tavaly **egyszer tárgyaltak** ugyan az IHM-ben *Pataki Dániel* helyettes államtitkárral, illetve egyszer az érdekvédelmi társaság elnöke **„elcsípte"** az informatikai minisztert a városligeti nyílt kormányülés alkalmával, ám azóta teljes elzárkózás jellemzi az informatikai tárcát. Németh ezzel indokolta, hogy nemrégiben a **Miniszterelnöki Hivatalt** irányító minisztertől, *Kiss Elemértől* kellett segítséget kérniük, mert az informatikai tárca **nem reagált érdemben** a felvetésekre.

A Matáv munkatársától a rendezvény vége előtt megkérdezték, hogy az új – **2003 februárjától** életbe lépő – díjcsomagok **megértése nem okoz-e nehézséget** egy átlagos halandó számára. Kozma Zsolt erre azt felelte, hogy ezek a csomagok és a bennük foglalt szolgáltatások egyáltalán **nem bonyolultak**, nem is érti, hogyan merülhetett fel ez a kérdés. Szerinte alapos tanulmányozás után nagyon könnyedén megérthetők, **„csak néhány számot kell megjegyezni"**, s **„nem szükséges több diploma"** hozzá, ahogy az újságírói kérdés kissé sarkosan fogalmazott. Kiemelte, hogy a Matáv weboldalán elérhető egy úgynevezett **díjcsomag-kalkulátor**, amelyet érdemes igénybe vennie annak, aki nem tudja eldönteni, hogy milyen csomagot válasszon.

filmjeink

Csiki Judit rovata

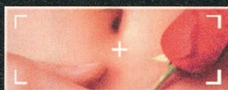
Rég várt folytatás

Vége a visszaszámlálásnak: A gyűrűk ura moziváltozatának rajongói tavaly január óta számolták a napokat a filmtrilógia második részének mozikba kerüléséig. És indul a visszaszámlálás: a befejező rész bemutatójáig ugyanis éppen egy évet kell még kibírni.

THE LORD OF THE RINGS™

THE TWO TOWERS™

A **gyűrű szövetségének** tavaly januári bemutatója utáni napokban máris szárnyra kaptak a „**bennfentes**" rajongóktól származó híresztelések a **trilógia** második részével kapcsolatban. Az évtizedek óta várt film látványvilága ugyanis sok *Tolkien*-rajongó legmerészebb álmait is felülmúlta, ugyanakkor **jó néhányan kritizálták** a történeten végrehajtott kisebb-nagyobb módosításokat. Abban azonban a legtöbb **fantasykedvelő** egyetértett, hogy nehéz lesz kihúzni a második rész, **A két torony** bemutatójáig hátralévő egy esztendőt.
A filmipar persze gondoskodott róla, hogy a két premier között se teljen eseménytelenül az idő a rajongók számára: nyár végén a **moziváltozat**, novemberben pedig a harminc perccel és jó néhány **extra rövidfilmmel** hosszabb, bővített verzió kerülhetett a birtokukba, a filmmel foglalkozó hivatalos és rajongói honlapok, valamint az internetes fórumok pedig folyamatosan ontották a híreket a még be nem mutatott két résszel kapcsolatban.
A két torony onnan folytatja a történetet, ahol az első rész abbamaradt: **Trufát** és **Pippint** elhurcolták az **orkok**, **Aragorn**, **Legolas** és **Gimli** elindult a kiszabadításukra, **Frodó** és **Samu** pedig folytatta útját **Mordor** felé, hogy születése helyén, a **Végzet Hegyén** pusztíthassa el az **Egy Gyűrűt**. Aki azonban olvasta Tolkien regényét, tudja, hogy a kalandok „**sűrűje**" még csak

Csiki Judit rovata

Rég várt folytatás

most következik – aki pedig képes volt kivonni magát az egy éve újult erővel dühöngő A gyűrűk ura-őrület alól, és még mindig nem olvasta a könyvet, azt érje utol a jól megérdemelt meglepetés a moziban.

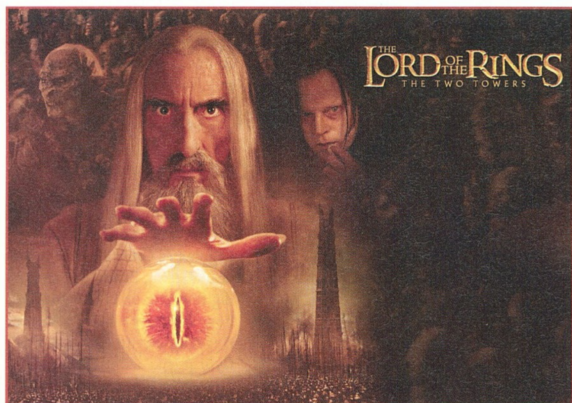
Látványos és hivatalos

A fantasy alapművét övező rajongásnak és a mozidarab bemutatását megelőző hihetetlen várakozásnak köszönhetően a filmmel foglalkozó internetes lapok puszta felsorolása is oldalakat töltene meg, s akkor még nem is esett szó azokról a honlapokról, amelyeknek tárgya az eredeti Tolkien-életmű (ilyen például a Tolkien által alkotott nyelvek kutatásával foglalkozó www.elvish.org).

A hivatalos weboldalt a www.lordoftherings.net címen találjuk. A film készítői a trilógiát övező hírverés minden részletére odafigyeltek, az oldal ugyanis mind látványvilágában, mind pedig kínálatában méltó ehhez a nagyszabású vállalkozáshoz. A főoldalon a főszereplők egyikének rövid, hangos üdvözlete fogadja a látogatót. Az elsőként feltűnő képes menüpontok természetesen vásárlásra (videokazetta- és DVD-rendelésre, továbbá a második rész amerikai bemutatóira szóló jegyek elővételben történő megvételére) buzdítanak, de az oldalra újonnan felkerült különlegességekhez, például a jelmeztervezést bemutató dokumentumfilmhez vagy a legújabb üdvözlőlapokhoz is innen juthatunk el. Ez utóbbiakat egyébként filmjelenetekből összerakott képsorok alkotják, és kifejezetten színvonalasakra sikerültek, kár, hogy olyan kevés – filmenként mindössze négy – került fel belőlük a site-ra.

A hagyományos rovatokon (a szereplők bemutatása, filmes információk, fórumok, képek, letölthető trailerek, képernyővédők, háttérképek stb.) kívül rengeteg exkluzív anyagot találhatunk a honlapon: interjúkat, dokumentumfilmeket, sőt olyan különleges

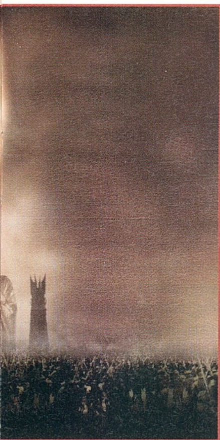

eseményekre is felhívják a figyelmet, mint a szereplők egyikével-másikával más oldalakon folytatott chat (a lapzárta időpontjában több website is a Samut alakító Sean Astint látta vendégül). Az angolul nem beszélők meglátogathatják a honlap egyszerűsített, különféle nyelvekre lefordított változatát. A magyar nyelvű hivatalos oldal címe: www.agyurukura.com.

Tolkien magyarul

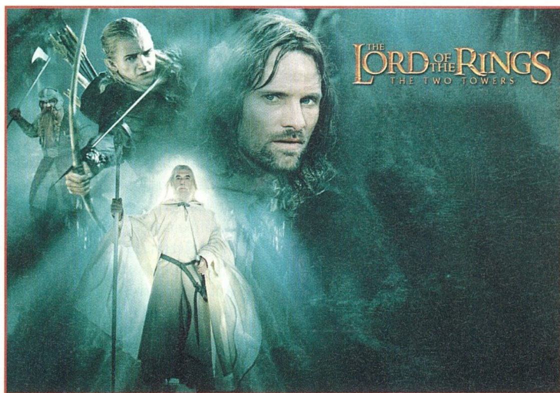
A magyar nyelvű Tolkien-oldalak egyik legfontosabbika a www.tolkien.hu, ahová ellátogatva anyanyelvünkön juthatunk hozzá a hírekhez, filmes információkhoz, előrejelzésekhez, filmképekhez, forgatási információkhoz és pletykákhoz. Felvehetjük a kapcsolatot hazai rajongótársainkkal, akiknek az alkotásai között Tolkien-művek vadonatúj fordításait is megtaláljuk, ami valóságos csemege lehet az idegen nyelvek és a műfordítás iránt érdeklődők számára. Az oldal a Magyar Tolkien Társaság kulturális egyesületének szintén otthont ad. A Tolkien-rajongók interneten

szerveződött csoportja **2002 júniusában** vált hivatalos egyesületté, a szegedi tudományegyetemen tartott rövid konferencián. Fő célja **J. R. R. Tolkien** műveinek itthoni megismertetése, népszerűsítése, a szerző szövegeivel való tudományos vagy nem tudományos formában való foglalkozás koordinálása, valamint az ezekhez kapcsolódó irodalmi, nyelvészeti, képzőművészeti és egyéb alkotások szélesebb körű megismertetése. A társaság szervezte a **2003. január 3-án, az író születésének 111. évfordulóján** megtartott, **„Egy rég várt ünnepély”** című megemlékezést, **február elején** pedig Tolkien-fordításokkal foglalkozó **szimpóziumot** rendez. A szervezet a www.tolkien.hu honlap mellett a **volgyzugoly.uw.hu** oldalon is elérhető.

Hírek haladóknak

Haladó rajongóknak ajánlott a **www.theonering.net** oldal. Az alapvető filmes információk természetesen innen sem maradhattak le, ám ez itt nem fő információ, csupán apró részlet. Szimpatikus ötlet, hogy a honlapra először ellátogatók eligazodását **kezdőknek szóló útmutató** (**Newbie Guide**) segíti. Erre nagy szükség is van, hiszen a site-ot létrehozó rajongói közösség **hatalmas mennyiségű információt** halmozott fel a különféle aloldalakon: a céltalanul lődörgő alkalmi látogató csakhamar úgy eltévedhet közöttük, mint **Frodóék az Öregerdőben**. Van itt minden, mi szem-szájnak ingere: rajongók által írt filmkritikák, a világ minden tájáról érkező hírek, pletykák, előrejelzések, **„kémjelentések”** és képek a forgatásokról, a rajongóknak a témával kapcsolatos különféle alkotásai, például háttérképek vagy írások, chat, fórumok, sőt **Tolkien által ihletett játékok** is. Az a rajongó, aki egyszer idetéved, garantáltan jó ideig nem szabadul. Nem elhanyagolható az oldalnak az a pozitív tulajdonsága sem, hogy általában innen lehet beszerezni a **legfrissebb**, olykor épp a **bennfentes körökből** ilyen-olyan utakon kiszivárgott **információkat, hírmorzsákat**. Vagyis itt lehet újabb és újabb képekre, hírekre vadászni ama sanyarú 12 hónap alatt, ami a harmadik rész **hivatalos mozipremierjéig** még hátravan.

Tolkiennel és A gyűrűk urával kapcsolatos további oldalak:

- www.agyurukura.net
- www.tolkien-movies.com
- www.lordotrings.com
- www.tolkienonline.com
- www.lotr-movie.com
- www.tolkiensociety.org
- tolkien.cro.net
- www.tolkientrail.com
- myprecious.co.uk
- www.thereandbackagain.net
- www.barrowdowns.com
- www.gyurukura.lap.hu

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

WiW-klub

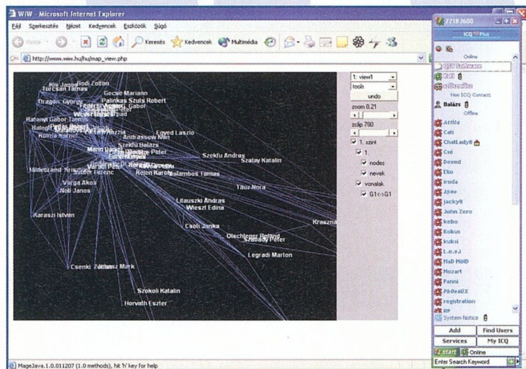
Ismerősök közt

Sokszor elhangzik, hogy az információs társadalomban a különféle technikák fejlődése háttérbe szorítja a hagyományos emberi kapcsolatokat, rombolja a közösségeket. Ennek a fele sem igaz, nézzük csak meg például a www.wiw.hu oldalt, ahol komoly közösség kezdett szerveződni tavaly áprilisban! A sitenak egyébként nincs más célja, mint a szórakozás, a kapcsolatteremtés, illetve régi barátaink megtalálása.

Hogy mi a **WiW**? Egy teljesen újfajta **közösségi weboldal**. A hagyományos, már meglévő kapcsolatokra épül, és ezekhez különféle funkciókat, extraszolgáltatásokat kínál.

A WiW **2002. április 14-én** indult be. Az oldalon lévő szolgáltatások igénybevételéhez a következő böngészők használhatók biztosan: **Internet Explorer 5** vagy annál frissebb, **Netscape 6** vagy annál frissebb, **Opera 6** és **Mozilla 1**. A chathez **6-os Flash-**, míg a térképhez **Java 1.2-támogatás** is szükséges (ha netán nincs még a gépeden, innen letölthető: **java.sun.com/getjava/download.html**).

Az alapötlet külföldről származik. A **„Ki kicsoda?"** website esetében nem egy internetes enciklopédiáról van szó, ahol ismert emberek életrajzát tekinthetjük meg. Valójában **„hétköznapi"** emberek éppúgy megtalálhatók benne, mint ismert művészek, politikusok, cégvezetők vagy médiasztárok. A **www.wiw.hu** különleges: **szociológiai szempontból** is érdekes lehet megnézni, hogy ki kit ismer, illetve ha valakit közvetlenül még nem ismer, akkor melyik a legrövidebb út, amelyen eljuthat hozzá.

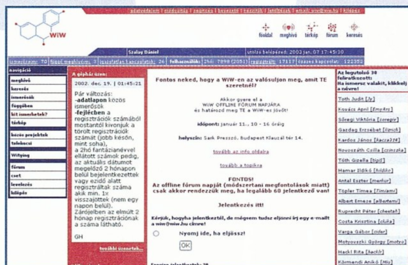

A különleges **„Who is Who?"** nem több egy **játéknál**. Kiötlőinek meggyőződése, hogy a (poszt)modern vagy más néven **információs társadalomban** olyan sokszintű és szövevényes a közösséget alkotó egyének ismeretségi hálója, hogy **két tetszőleges személy** között **öt lépésen belül** kapcsolat hozható létre. Ezt a különleges hálózatot, az **ismerősök szövevényét** a rendszer képes egy testre szabható térképen megjeleníteni, s ekkor vélhetőleg rádöbbenünk, hogy kis ország, kis város vagy kis falu ez: tulajdonképpen **mindenki ismer mindenkit!**

A WiW olyan, mint egy **zártkörű klub**, ahová az léphet be, aki oda meghívót kap. Az adatbázisba bekerülni és a WiW különleges szolgáltatásait igénybe venni úgy lehet, ha **egy regisztrált felhasználó elektronikus meghívót küld nekünk**. Az oldalon lapzártánkkor éppen **17 121** fő regisztrálta magát, és mintegy **122 496 kapcsolatot** tart köztük számon a kiszolgálógép, de fontos, hogy ezek a mutatók folyamatosan változnak. Remélhetőleg cikkünk nyomán sok **Link**-olvasó is megkedveli a jópofa ötleten alapuló, voltaképp még hasznosnak is mondható **„kiberlexikon"** szolgáltatásait, amelyhez például **levelezés**, **chat** és **fórum** is társul. Ezáltal könnyedén kapcsolatba léphetünk WiW-es társainkkal.

„A budapesti **yuppie értelmiség** önként és dalolva iratkozik be az utóbbi hónapokban egy olyan adatbázisba, amely **háromdimenziós ábrát** készít arról, ki kit ismer személyesen, és milyen közelről. A Who is Who?, azaz WiW elnevezés egy sajátosan magyar virtuális közösséget takar, és szándékától abszolút függetlenül branddé nőtte ki magát" – olvastam néhány héttel ezelőtt egy reklámszaklapban, *Dányi Endre* **szociológus** publikációjában, amelyben a tavaly elindított rendszer kapcsán

az internetes közösségekről ír. Az **eDemokrácia Műhelyből** is ismert szociológus egyébként maga is nagy WiW-felhasználó. Ezt stílusosan onnan tudtam meg, hogy a rendszerben megtaláltam a nevét, és cikkének elolvasása után néhány alkalommal levelet váltottunk. Írásából az is kiderül, hogy azt szerette volna, ha 2002 végére meglenne a 200. ismerőse a WiW-ben.
A WiW-be tehát **meghívóval** kerülhetünk be. Ezután egy **keresőgép segítségével** bejelölhetjük, hogy kiket ismerünk a tagok közül. Ha az illető felismer, egy **gombnyomással igazolhatja** a kapcsolatot, online hitelesítve a való világban meglévő ismeretségünket. Érdekesség az is, hogy a fórumban és a chaten az embereknek **vállalniuk kell a nevüket**.
A WiW nem az első magyar **virtuális közösség**, és nyilván nem is az utolsó. Dányi Endre a szaklapban egyébként azt is leírta, hogy noha lassan a magyar online népesség egy százaléka regisztrálttá válik a **„cyber ki kicsodában"**, leginkább az a dolog jelentősége, hogy létrejöttének és működésének kapcsán kirajzolódnak azok az erővonalak, amelyek meghatározzák az **internetes közösségek** életét és jövőjét. Kiemelte azt is, hogy a virtuális közösségek **nem helyhez kötötten működnek**, vagyis a tagok a világ bármely pontjáról csatlakozhatnak. Ez nyilvánvalóan a WiW esetében is így van, de épp e cikk készítése közben láttam, hogy az oldal működtetői **offline találkozó** szervezésébe fogtak. Ami természetesen online módon zajlik, a rendszer segítségével.
A virtuális közösségeket eddig mindenki egy párhuzamos univerzumban létező, a való világtól független dolgokként kezelte. Pedig a WiW-en **tényleges kapcsolatok jelennek meg**, amelyeknek történetük van, és számos jellemzővel bírnak.

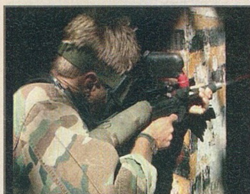
Az oldallal kapcsolatban pozitívumként lehet elmondani, hogy jelenleg **hirdetésmentes**, vagyis a használatát nem zavarják előugró ablakok. Az egyelőre még nem világos, hogy miért éri meg az oldalt működtető **WiW Kft.**-nek a weblap fenntartása. Jómagam először arra gyanakodtam, hogy netán a tagok adatait találják rendkívül értékesnek, ám több mint féléves használat során semmilyen ezzel kapcsolatos negatívumot nem tapasztaltam. A WiW készítői számára kiemelt fontosságú cél a látogatók által rendelkezésre bocsátott személyes **adatok védelme**, információs önrendelkezési joguk biztosítása, ezért figyelembe veszik a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló **1992. évi LXIII. törvényt**, valamint az adatkezeléssel kapcsolatos jogi rendelkezéseket is betartják, így nem kell aggódnunk, hogy kiszolgáltatottá válunk a **Nagy Testvérnek**. Ezt a weboldalon egy nyilatkozattal is megerősíti a cég, de egyébként sem kell nagyon titkos információkat közölnünk magunkról. Legfeljebb olyasmiket tudnak meg rólunk, hogy **van-e macskánk**, **melyik városban lakunk**, és **mi a foglalkozásunk**.
Ismerőseim száma egyébként szépen közelít a százhoz; a fő probléma azonban az, hogy sokan annak ellenére sem igazolják vissza ismeretségünket, hogy esetleg jó barátságban vagy például rokoni kapcsolatban vagyunk. Ilyen esetben kénytelen vagyok a visszaigazolásra e-mailben kérni meg az illetőt, aki általában meglepődik azon, hogy kerestem őt a WiW-ben, mivel akkor jön rá: a rendszer csak a **weboldalra való belépéskor** jelzi, hogy valaki ismerősként rákattintott. Jó lenne, ha a készítők ilyen esetekre bevezetnék, hogy a ritkábban belépő felhasználók **automatikus értesítést kapjanak**. Több mint húsz olyan ismerősöm, barátom van a rendszerben, aki még mindig nem erősítette meg, hogy ismerjük egymást. Az illető vagy nem vállalja kapcsolatunkat – vajon miért? :-) –, vagy nem tudja, hogy a WiW-ben rákattintottam a neve melletti **„Ismerem!"** gombra.
Azok, akik ki akarják próbálni a site-ot, de **meghívó vagy meglévő felhasználói név nélkül** érkeznek a főoldalra, sajnos **nem juthatnak tovább**. De ne csüggedjenek, mert hamarosan meghívja őket valamelyik, már a WiW-felhasználók igen népes táborában lévő ismerősük. Ilyen

esetben csak meg kell nyitni a meghívóban lévő címet, és máris kereshetők a kapcsolatok az egyelőre még kissé kevés kritérium alapján működő program segítségével. A készítők a weboldalon egyébként azt ígérik, hogy **újabb fejlesztéseket hajtanak végre**, például bővítik a keresés szempontjait. Reméljük, erre mihamarabb sor kerül!

Célkeresztben

A számháborúnak is megvoltak a maga izgalmai, de mégiscsak más, ha valakit fegyverrel (a paintballosok jobban szeretik a marker szót) lehet célba venni, ha érvényesíteni lehet az akciófilmekből ellesett kommandós tüzelési technikákat. Felülmúlhatatlan élmény, ha vetődve és a levegőben úszva találjuk el ellenfelünket, mégpedig úgy, hogy mire visszalőne, már „halott"...

Pontosabban nem halott, hiszen a dolog lényege éppen ez: a találat, a harc, a vereség, a győzelem a szó szoros értelmében „jelezve van", mint egy jobb színpadi játékban, jelzőfesték mutatja, hogy ki kapott és ki adott le „halálos" lövést. A paintball baleseti statisztikáit – nem utolsósorban a tökéletes védőfelszerelések miatt – bármely más sport megirigyelheti, a golf vagy a tenisz utcahosszal előzi meg.

A paintball nevű harci játéknak magyar neve még nincs, de magyar weboldala már elég régen létezik (erre még visszatérünk), amely természetesen a **www.paintball.hu** címen található. Ennek a háborúnak virtuális, azaz a neten játszható verzióját nehéz elképzelni, de az oldalról megtudhatjuk, hogy **Budapest IX. kerületében** (a Tinódi utca és a Soroksári út sarkán, a Gizella malom pincéjében) megnyitották az ország első fedett paintballpályáját, ahol az **1200 négyzetméteres**, hihetetlen fényekkel kivilágított **Mátrix Aréna** várja az akár 25-30 játékosból álló csapatokat, hogy az előzetes egyeztetés után megvívják egymással valódi – ám mégis a virtuális kategóriába tartozó – csatájukat.

Ha játszani nem is lehet online módon, a játékra jelentkezhetünk, pályát bérelhetünk a www.paintball.hu oldalon, miképp a versenyekről is itt értesülhetünk. Lapunk megjelenésének idején a fedett pálya már túl lesz a **Mátrix Kupa** első fordulóján, és folynak az előkészületek a március 8-ai második forduló sikeres lebonyolítása érdekében.

A paintballpályák mellett a markerekről, maszkokról és kegészítőkről is mindent meg lehet tudni az oldalon, s ha már valamennyi információt magunkba szívtuk, egy link segítségével továbbmehetünk a **Kaliber** című magazinhoz, és ott folytathatjuk a szellemi felkészülést. Ha pedig ezen túl vagyunk, anyagilag is rákészülhetünk a következő játékra, hiszen az ország elsőként megnyílt szaküzletébe betérve megtudhatjuk, hogy mi mennyi...

Az oldal egyik legérdekesebb eleme egy dátum: „1996 óta"... Aki

ismerős az online világban, az tudja, hogy 1996-ban még meglehetősen kevesen építették ki virtuális otthonukat, akkoriban az Internettőn, a Hungary Networkön, a Magyarország „ottlapjának" nevezett BME-s központi weboldalon és mondjuk lapunk korai internetes verzióján kívül maximum néhány száz hazai oldalból állt a magyar nyelvű webtartalom. Ám az évszám tanúsága szerint ezek közé tartozott a www.paintball.hu is: a **Paintball Misszió** fontosnak érezte, hogy jelen legyen a weben. Ebben bizonyára szerepet játszik az is, hogy az a felnövekvő generáció, amely hétről hétre a paintballpályákon csatázik, nemcsak a képzelt háborúkban, hanem a virtuális világban is otthon érzi magát.

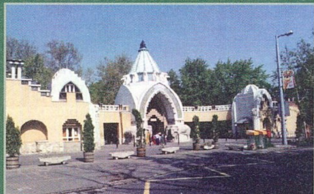

S végül egy messzemenő következtetés: az információs társadalom szegről-végről rokonságban áll a festékcsatákkal, és az előbbi terén a győzelem mindenképpen festékes fiainké lesz...

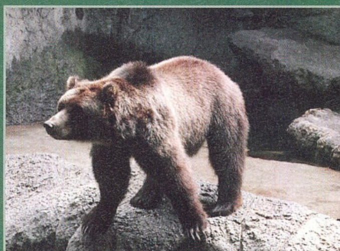

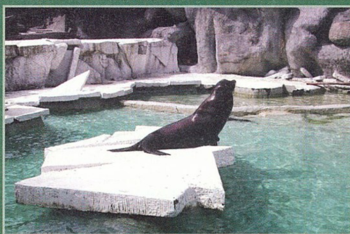
FÁNK a weben

www.zoobudapest.com

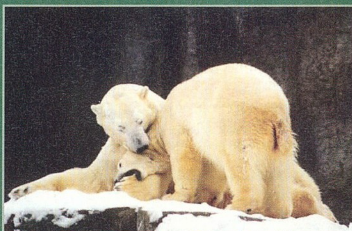

Mielőtt bárki a lekváros üvegért nyúlna, előrebocsátjuk: bár igazi webes csemegéről lesz szó; de nem ennivalóról. A **www.zoobudapest.com** weboldal az immár 136 éves **Fővárosi Állat- és Növénykert**, a FÁNK honlapja. Mondhatnánk, hogy lebilincselően szép képekkel és különféle érdekes információkkal gazdagon illusztrált állatos **„képeskönyv"**, de ezzel nem mondanánk eleget, hiszen az oldalon a **cikkek** és **fotók** mellett érdekes rövid **videofilmek** is találhatók, a virtuális barangolás kiindulási pontjául szolgáló **komplett állatkerti térképről** nem is beszélve. Az előbbiek közül a legmegkapóbb talán az **orángutánbébi** születéséről szóló kisfilm, az utóbbi, az interaktív térkép segítségével pedig még a legzordabb, havas téli időben is sétálhatunk az állatkertben, elég csak rákattintani a térkép egy-egy pontjára, s máris mindent megtudhatunk az **emuról**, a **fókákról** vagy az **elefántokról**. A zoohonlap egyben magazin jellegű újság is, amely beszámol az állatkerti lakók életének kisebb-nagyobb, legtöbbször vidám eseményeiről. A főoldalt olvasva kiderül például, hogy a Tescóban talált, stílusosan **Buda Örs** névre keresztelt és az áruházlánc által később örökbe is fogadott pók nemcsak hogy nem emberevő, de nem is külföldről behurcolt fenevad, csupán a szerelemtől bódult, párját kereső, legfeljebb 4 centisre megnőni képes, hazánkban is honos pókfiú. Egy ilyen helynek természetesen vannak szomorú történései is, mint a **zsiráfmama** tragikus balesete, szép, szívszorongató fotókkal illusztrálva.

A weboldalnak persze keresővel, hírlevél-rendelési lehetőséggel, gyakorlati útmutatásokkal, aktuális információkkal is kell szolgálnia az akciókról, programokról. Fontos tudnivaló, hogy egészen **márciusig ingyen bemehetünk a pálmaházba**, így aki a fagyból a trópusokra, a párás melegbe, a zöld növények közé vágyik, elég, ha felül a buszra, s elmegy az állatkertbe. Ha otthonról, a számítógép mellől akar kommunikálni, rendelkezésére áll a **vendégkönyv** – a bejegyzések dátumaiból kiderül, hogy élő honlapról van szó, amelyet sűrűn látogatnak az érdeklődők –, írhat levelet az intézmény dolgozóinak, de akár a többi látogató észrevételeire is reagálhat.

Az oldal legtetején stílusosan szorgos kis hangyák figyelmeztetnek: **sok kicsi sokra megy**, az állatkert hálás az állatbarátok adójának egy százalékáért (adószámuk: **15490658-2-42**), mert minden fillérre szükségük van, hogy egyre többet megvalósíthassanak álmaikból. Az elmúlt évek munkájának gyümölcseként ma a korábbinál **sokkal szebb, barátságosabb, természetközelibb** állatkertet mondhatunk magunkénak, amely a korszerű kommunikáció követelményeinek megfelelően az internet adta lehetőségeket is jól kihasználja.

Mi kell a hoteleknek?

Amikor elfoglaljuk szobánkat valamelyik jobb szállodában, és a tévé képernyőjén megjelenik egy kedves üdvözlőszöveg, mindjárt otthonosabban érezzük magunkat attól, hogy a nevünkön szólítottak minket. Ilyenkor nemigen szoktunk elgondolkodni azon, hogy milyen szoftver állhat e személyes figyelmesség mögött. Vagy akár a mögött, hogy a tévés internetezés, a tévéjáték után megnézhetjük a távirányítóval számlánk pillanatnyi állását. De szoftver kell a szobafoglaláshoz is, és ahhoz is, hogy a portás kideríthesse, a nevünk alapján minket kereső ismerősünknek melyik szobát kell kapcsolnia. Hogy milyen egy ilyen szoftver, megtudhatjuk, ha benézünk a **www.hostware.hu** oldalra. A HostWare szoftverház szállodákra, utazási irodákra, éttermekre specializálta magát, az idegenforgalmi szektornak szállít programokat. A csomagok integrált rendszert képeznek, amely a teljes szállodai, utazási irodai vagy éttermi ügyvitelt lefedi. Az idegenforgalmi szempontból legérdekesebb program a Danubius gyógyszállodák által használt gyógyászati, valamint a budapesti (BKK) és a soproni (Liszt Ferenc) kongresszusi központ által használt rendezvény-nyilvántartó szoftver, amelyet a honlapon található bőséges felhasználói képanyag is bemutat. Az oldal tanúsága szerint a cég több mint **300 ügyféllel büszkélkedhet**, akiknél több mint **700 HostWare-program működik**. A site-on barangolva eljuthatunk például a **Front Office rendszer** bemutatásáig, és megtudhatjuk, hogy amire a cikk elején rácsodálkoztunk, vagyis a tévéképernyős ügyfélkezelés, egy igen komplex rendszer része. Hozzá tartozik a „**recepció**” s azon belül – egyebek közt – az egyéni és csoportos foglalások felvétele, a bejelentkezések kezelése, a szobák állapotának figyelése, kezelése, a számlaegyenlegek lekérdezése és a foglaltság előrejelzése. Ide sorolható még a „**porta**”, amelynek része a vendégkeresés, a lakott szobák listája, a „**kassza**” valutaváltással, számlaműveletekkel, gyorsmérlegekkel, valamint az „**értékesítés**”, a „**kulcskártya-kezelés**” és még sok minden – természetesen a tévékijelzőn keresztüli ügyfélszolgálat is.
A szállodai Front Office persze csak egy a HostWare szoftvertermékei közül, így ha olvasóink között akadna olyan, aki éttermet, panziót vagy netán utazási irodát üzemeltet, feltétlenül nézze meg a **www.hostware.hu/hu/lap_ter.htm** oldalon a termékfelsorolást, hátha akad valami, ami megkönnyíti vállalkozása ügyvitelét, áruforgalmát, anyag- vagy tárgyieszköz-nyilvántartását, könyvelését, netán az utazási iroda számítógépesítését.

www.hostware.hu

weboldalaink

Nem csupán a tokajiról szól a fáma Zemplénben

Zemplénről tudjuk, hogy szép. Nemcsak a női idomokat felidéző dombok, hajlatok, nemcsak a történelmi levegő, nemcsak a hegyvidék nedűje miatt szeretne az ember Sátoraljaújhelyen, Sárospatakon vagy éppen Tolcsván, Erdőbényén lakni, hanem mert mindenki vágyik arra, hogy úgy lógassa le a lábát a világ végéről, hogy ugyanakkor ne legyen messze a világ szívétől. Zemplénben ezt éreztem.

www.internetker.hu

Mert hát a természet is vonzó, meg a hárslevelű is, de ahhoz, hogy az ember mindezt nyugodt lélekkel a fővárostól távol is élvezni tudja, kell internet (amely mégiscsak közel hozza a fővárost), ahhoz pedig szükségeltetik egy jó szolgáltató. A minap benéztem a **www.internetker.hu** oldalra, és ott ragadtam, komolyan eljátszva a gondolattal, hogy nem kellene-e nekem a **Rákócziak** fejedelmi földjéről távmunkában dolgoznom... Az oldal először is látványosan informatív, a megszokott sávos menürendszer helyett a kínálat két dimenziót kapott, mégis logikusan fér meg egymás mellett a sokféle lehetőség. S hogy miért kap kedvet az ember azonnal a távmunkához? Rögtön megértjük, ha megnézzük a villogó árakat. **Korlátlan internet mikrohullámon**, telefonköltség nélkül, már 6250 forinttól. **ADSL privát csomag** nettó 5700 forintos havidíjjal – sajnos még csak a szerencsésebb városokban, a Zemplénen kívül. Internetes feltöltőkártyát is vehetünk: a **NetCard-15**-tel a bejelentkezést követő 90 napon belül csúcsidőben 15 órát, csúcsidőn kívül több mint 1300 órát, a **NetCard-K**-val pedig az aktiválás után egy hónapig éjjel-nappal korlátlanul internetezhetünk. A 15 órásért bruttó 1990 forintot, a korlátlanért pedig most – mert éppen akciós – csak 3625-öt kell fizetni. Különböző szolgáltatásokat, sőt számítógépet, laptopot és alkatrészeket is rendelhetünk az **InterNetKer webáruházában** az ország bármely pontjáról.

De térjünk vissza zempléni kiindulópontunkhoz, az InterNetKer főoldalához! Már csak azért is, mert innen igen sokfelé mehetünk. Például ellátogathatunk a virtuális **Sátoraljaújhelyre**, a **Zemplén Webre**, de akár a **Zempléni Informatikai Egyesület** honlapját is tanulmányozhatjuk, ha ahhoz van kedvünk. A **NetKer Teleházban** beiratkozhatunk egy ECDL-tanfolyamra, hogy egyszer majd nekünk is legyen jogosítványunk a számítógépünkhöz, tanulhatunk nyelvet a **Csevegő Nyelviskolában**, és tallózhatunk a **Zemplén Index** hírei között.

Az oldalról megtudhatjuk, hogy ki működteti a webáruházat és a számos egyéb szolgáltatást: „Cégünk ötéves, informatikai és nyelvoktató családi vállalkozás... Két üzletünk van. Címük: **Sátoraljaújhely, Rákóczi u. 18.** és **Sárospatak, Rákóczi u. 42.** Itt folyik a számítógépek és szoftverek forgalmazása, szervizelése, valamint internetszolgáltatásaink értékesítése. Teleházunk ECDL-vizsgaközpont, 3 tantermes, légkondicionált nyelviskolánkban angol és német nemzetközi nyelvvizsga-felkészítés folyik... Cégünk 2002-től országos internetszolgáltató."

A fiatal cég viszonteladókat keres az ország minden területéről internettermékeinek forgalmazására. Szintén együttműködő partnereket keres a 2001-ben 56 számítástechnikai cég által létrehozott közös vállalkozásuk, a **CompUnio Kft.**, amelynek székhelye ugyanott található. Ők már felismerték, hogy a jövő kihívásaira adható válasz eszköze az összefogás, hogy a multik által elhanyagolt végeken is tovább fejlődhessen az informatika.

Mert Zemplén szép, lelógathatjuk a lábunkat a világ végéről, miközben mellettünk dobog a világ szíve.

InterNetKer Kft.
Komplex szolgáltatások az informatikában

Adverticum

Adserver ASP

adverticum rt

- Adverticum adserver ASP (alkalmazás-szolgáltatás) kereteken belüli „bérbeadása"
- kiszolgált adview-k alapján piacvezető
  - napi 9 millió adview
- legnagyobb referenciáink: startlap, nők lapja, Figyelő, index, Kisalföld Online, HarmoNet, Lakáskultúra, Világgazdaság, Dunántúli Napló, Kiskegyed, PRIM Online

Adverticum Network - A hirdetési hálózat

A **www.adverticum.com** nem egy látványos oldal, ám igencsak hasznos. Egyrészt úgy viselkedik, mint egy startlap, vagyis sok helyre kirándulhatunk róla. Ha valaki megnézi mondjuk a **www.adverticum.com/hirdetok/netwtagok.php#** oldalon, hogy kik tartoznak az Adverticum Networkhöz, akkor onnan nemcsak el tud ugrani a hirdetési hálózat cca. **másfél száz oldalához**, hanem az egyes webcímekre kattintva előbb rövid képes információt kap az adott weboldalról, ami a **startlap típusú** linkgyűjteményekhez viszonyítva lényeges pluszt jelent. Persze ez nem is startlap típusú linkgyűjtemény, hanem – mint említettük – egy hirdetési hálózat, ahol a hirdetőt éppen ezek az információk izgatják, még ha utána meg is akarja nézni az ajánlott oldalt.

A site érdekessége azonban mégsem ez a többletértéket felmutató startlapszerűség, hanem az, hogy felvilágosítást ad **Magyarország legnagyobb adserveréről**, amelyet nemcsak a felsorolt 150 oldal használ, hanem – a hirdetési hálózaton kívül, **ASP formában** – a legnagyobb portálok is, például az **Origo**, a **Korridor** vagy felületének mintegy negyven százalékán az **Index**.

Az adserver lényege, hogy elszámol a hirdetésekkel, a kampányokat menedzseli, az egyes bannerek megjelenítésénél különböző peremfeltételeket (ki, honnan és mikor nézi, hányadszor nézi valaki ugyanarról a gépről, stb.) vesz figyelembe, és mindezt automatizálja, vagyis a site **HTML-programjába** nem kell belenyúlni egy-egy új banner feltételéhez, a kampányok webes felületen keresztül indíthatók, lezárhatók, elszámolhatók. Ezért aztán az ügynökségek fizető reklámot nem is igen adnak fel olyan oldalra, amelyet nem egy ismert (elismert) adserver szolgál ki.

A nemzetközi adserverek mellett **Magyarországon az Adverticum szerzett ismertséget és elismertséget**, rajta keresztül „megy ki" a megjelenített bannerek túlnyomó része: az Adverticum adservere a különféle magyar site-okon naponta **20 millió bannert** jelenít meg, s ezt több mint **egymillió internetező látja**.

Ha valakit érdekel, hogy miképp használhatja az Adverticum adserverét, vagy miképp léphet be ebbe a másfél száz értékes weboldalt tömörítő hirdetési hálózatba, mindenképpen érdemes felkeresnie a **www.adverticum.com** címet, és beszereznie a szükséges információkat.

adverticum

Adverticum Network - A hirdetési hálózat

Magyar Címtár

A Magyar Címtár (amely a Prím Online, azaz a prim.hu megfelelő menüpontjából érhető el) továbbra is gyűjti a magyar weblapok címeit (az oldalra történő regisztráció és bejelentkezés után bárki javasolhat új domaint a felvételre), az ink pedig közreadja az előző hónapban beérkezetteket. Ezúttal február 4-ei lapzártánkig tartott az az időszak, amelynek terméséből most olvasóink is szemezgethetnek.

I. sz. Gyermekklinika
http://www.gyermekklinika.hu

A

A mell kultúrtörténete
http://melltortenet.transindex.ro
A Mozaik együttes és a Mixmozaik Bt.
http://www.mixmozaik.hu
Ablakok, ajtók
http://www.ablaknet.hu
Ajtómentő Kft. – betörésvédelem
http://wb.hu/ajtomento
Aktuális nyereményjátékok
http://www.nyeremenyjatek.lap.hu
Amrita
http://www.amrita-it.com
Aquakert
http://www.ontozorendszer.hu
Art-Press hirdetési magazin
http://www.art-press.hu
Attila Eurotrans
http://attilaeuro.freeweb.hu

B

B.C.S. Kft.
http://www.bcservice.hu
Berdo Technik Kft.
http://www.berdo.hu
Be-Ro 2002 Bt.
http://bero2002bt.fw.hu
Biztonság
http://www.biztonsag.lap.hu
Borászat
http://www.boraszat.hu

C

Cardviser Kft.
http://www.cardviser.hu
Carmen Online
http://www.carmen.hu
Centrum Panzió
http://web.axelero.hu/centrum
Chronoweb
http://w3.externet.hu/~marton/index.html
Cobra Teem
http://vnet.hu/cobra3
Com Center
http://www.comcenter.hu
Comics XXX Collection
http://comixxx.ultraweb.hu
CPUMark – processzorsebesség-mérés
http://cpumark.fw.hu
Csepel-sziget
http://www.csepel-sziget.hu
Csevegőprogramok
http://csevegoprogram.lap.hu

D

Csongrád megye
http://www.csongrad-megye.hu
Dj
http://www.dj.lap.hu
Durel Kft.
http://www.durelepuletgepeszet.hu

E

eBookman
http://www.ebookman.hu
Élim Kft.
http://wb.hu/elim
Eskimo-3 halolajkészítmény-család
http://www.eskimo3.hu
Északi Fény
http://www.alkotomuhely.hu

F

Fájlkezelő
http://fajlkezelo.lap.hu
Feng-shui
http://www.afengshui.hu
Fészekrakó
http://www.feszekrako.ingatlan.com
Fodor József Országos Közegészségügyi Központ, Repülési Hajózási és Tengerészeti Egészségügyi Központ
http://www.aeromed.org
Fotósmagazin
http://www.photonet.hu

G

GlobalChat
http://globalchat.hu
Gönczi palacsinta
http://www.gonczi-palacsinta.hu
Gred
http://www.tar.hu/gred
Groteszk Kreatív Társulat
http://www.groteszk.hu
Gyermeklap
http://www.kiskobak.hu

H

Hobbi
http://yukka.mikrozona.hu
Humor
http://www.lba.hu/smiley
Hunvista
http://www.hunvista.hu

I

Ingatlaniroda
http://www.jambing.ini.hu
Ingatlan Panoráma
http://www.ingatlanpanorama.hu
Irodabolt
http://www.irodabolt.hu

J

Játék
http://jojatek.hu
Juhász Gábor
http://gbr.freeweb.hu

K

Kamionalkatrészek
http://www.kamionbonto.hu
Karintur
http://www.karintur.com
KEMET – az ókori Egyiptom
http://www.kmt.hu
Képeslapok
http://narancs.com/kepeslap.shtml

Keritech Kft. – kerítéstechnika
http://www.keritech.hu
Kezeket fel!
http://www.extra.hu/kezeketfel
Konga
http://www.konga.hu
Korona fehérnemű-készítő
http://www.wb.hu/furdoruha-fehernemu
Krix-krax
http://extra.hu/krix-krax

L

Lehöcz & Társa Bt.
http://lehoczbt.fw.hu
Letöltések
http://letoltes.lap.hu
Lizzy Card Papír Kft.
http://www.lizzycard.hu
Lőrincz L. László
http://www.extra.hu/shogun

M

Magyar várak
http://www.varak.hu
Magyar vízibogároldalak
http://www.vizibogarak.hu
Márkák, termékek
http://www.termekmarka.lap.hu
Mars-bolt
http://www.marsbolt.hu
Mesttuning – hogyan ne tuningoljunk
http://mestertuning.fw.hu
Meztelen ebéd
http://www.tar.hu/meztelenebed
M. Gyuri
http://www.mgyuri.hu
Mikrohullámú hírközlés
http://www.mikrozona.hu
Mindmegette és a Knorr
http://www.mindmegette.hu
MoNé2002 Bt. – fordítás
http://www.webszerk.hu/mone2002/index.html
Mul-T-Lock biztonság
http://www.mul-t-lock.hu

N

Narancs társalgó-chat
http://narancs.com
Németország
http://www.nemetorszag.lap.hu
Netkukac
http://netkukac.ini.hu
Netrevaló
http://www.netrevalo.hu
Nyereményjáték-portál
http://www.webnyeremeny.hu

O

Officina '96 könyvkiadó – könyváruház
http://www.officina.hu

P

Paks
http://www.paksnet.hu
Panni társkereső
http://panni.pottom.com
Pedagógiai központ, XVII. ker.
http://w3.enternet.hu/pedkoll
Pezzetta Umberto fotográfus
http://www.zalaszam.hu/photoalbum
Prága
http://www.praha.hu

R

Rádió
http://www.radio.lap.hu
Rehabilitáció
http://www.egyutt.info.hu

S

Síutak
http://siutak.vilaglato.hu
Solya
http://www.solya.hu
Sónagyker
http://sonagyker.adatpark.hu
Spider-net
http://epitkezes.tarantula.hu
Székesfehérvár
http://www.szekesfehervar.lap.hu
Személyzeti tanácsadó
http://www.skscastle.hu
Szerencsejáték
http://www.szerencsejatek.lap.hu
Színes info
http://www.szinesinfo.hu

T

TALETA Építész Iroda Kft.
http://www.taleta.hu
Tamás Zita – divat
http://members.chello.hu/divat
Tánczos trió
http://www.dancers.hu
Tanzánia Barátai Alapítvány
http://www.tanzania-baratai.hu
Tériszony Ejtőernyős Iskola
http://www.teriszony.hu
Teveclub
http://www.teveclub.hu
T. Feri
http://www.tferi.hu
Thermo-Bio-House
http://www.thermo-bio-house.hu
Thron Kft.
http://www.thron.hu
Topcégek
http://www.topceg.lap.hu
Trojka vendéglő
http://trojka.hu
Tutti önetető
http://halfogas.fw.hu

U

Üzleti tanácsadás
http://www.sulaco.hu

Y

YTG NLP&OD tréningek, tűzjárás
http://www.tar.hu/ytg2003/index.html

V

Vádárok Európában
http://www.terminy.cz/vasarokindex.htm
Veres Péter Gimnázium
http://vpg.rulez.org
Világlátó
http://korutazasok.vilaglato.hu

W

WAP-radar
http://www.wapradar.hu
Webdesign és reklám
http://www.webxpres.hu
Webdoktor – programozás, tartalomfejlesztés, honlapkészítés
http://webdoktor.hu
Webszerk Bt.
http://www.webszerk.hu/index.html

Z

Zöld zóna
http://zold.mikrozona.hu
Zsolt
http://kiszsolt1.freeweb.hu

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Dinamikus oldaltartalom

A web interaktivitása általában azt jelenti, hogy a menők oldalain megbámulhatod, milyen interaktívak is ők. Lekörözni persze nem fogjuk őket, de azért te sem vagy olyan fegyvertelen, mint hiszed.

Az interaktivitás sok mindent jelenthet, például azt, hogy két oldal letöltődése közötti fél órában mit csinálsz, de jelentheti azt is, hogy a webpolgár aktivitására oldalaink barátságosan reagálnak, és pl. újabb információkat nyújtanak neki. Az információnyújtásnak két idegtépő formája van: az egyik az, hogy mindent bepakolunk egy oldalra, aztán azon belül ugráltatjuk a webpolgárt. A másik, hogy minden információmorzsáért új oldalt töltetünk le vele. Előbbi esetben egy telefonszámért le kell töltenie egy telefonkönyvet, utóbbiban annak minden számjegyét külön oldalon kapja meg.
Az alábbiakban tehát olyan technikákat mutatunk be, amelyekkel úgy lehet az oldalak tartalmát változtatni, hogy közben nem kell az egész oldalt újratölteni.

Title

Na, ez nem az a <Title>, amire gondolsz, ami minden lap tetején ott díszeleg, hanem egy másik, amit meglepően kevesen használnak. Remélem, tudod, mi az az alt tag a képeket leíró <Img...> tagekben. Amit beírunk egy alt=" " tulajdonságba, az kis sárga ablakban megjelenik, ha a képre visszük a kurzort.
Ha a Title tulajdonságot beírod bármilyen HTML-tagbe, akkor ugyanezt a hatást érheted el.
Pl.:

```
<H1 title="Íme, akár egy headernek is lehet kis sárga ablaka>Ez például egy H1 header</H1>
```

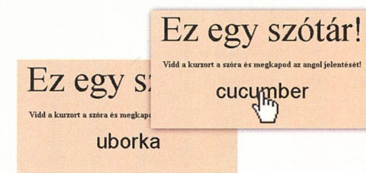
Ez például egy H1 header
Íme, akár egy Headernek is lehet kis sárga ablaka

InnerHTML

Menet közben beleírni az oldalba azt jelenti, hogy megváltoztatjuk egy szöveget tartalmazó HTML-elem tartalmát. Erre az IE-ben annak idején bevezették az innerHTML tulajdonságot, amelyet azután a Netscape 6 is magáévá tett. Szerencsére nem lett belőle valamiféle felemás torzszülött. Most is és az alábbiakban is úgy tekintem, mintha az IE5 és az Ns6 megjelenésével újrakezdődött volna a webidőszámítás. Ettől számíthatjuk ugyanis azt, hogy – legalábbis a szándékok szerint – a két böngésző nagyjából ugyanúgy értelmezi a dolgokat. Az Ns4.x-nek meg annyi, de annyi betegsége volt, hogy még a Netscape-hívők is gyorsan lecserélték antik böngijüket az új verzióra. Röviden: azt hiszem, vége annak a korszaknak, amikor ötféle oldalt kellett írnunk a különféle verzióknak, meg crossbrowserkódokat kellett kiagyalnunk. De továbbra sem árt az oldalt IE-ben és Ns-ben is kipróbálni, mert a bugok nem alszanak.
Na, hogy visszaragadjam a szót magamtól, vegyünk egy egyszerű <p></p> paragrafust, amely tartalmaz valamilyen szöveget: uborka. Mondjuk, szótároldalt akarunk készíteni, amelyen ha valaki ráviszi a kurzort a kifejezésre, mi ugyanott visszaadjuk neki annak angol jelentését.

```
<span id="szotar"
onMouseover="document.getElementById('szotar').inner
HTML='cucumber'"
onMouseout="document.getElementById('szotar').inner
HTML='uborka'">uborka</span>
```

A kód drámai következményeit az alábbi screenshotegyveleg mutatja:

Az az igazán briliáns a dologban, hogy az innerHTML bármilyen elem lehet, és tartalmazhat szöveget. Tehát lehet egy táblázat cellája, lehet header (<H1> stb.), <div> elem, lis-

taelem vagy bármi. Az a lényeg, hogy legyen neki id azonosítója, és legyen valamilyen esemény, amelyhez kapcsoljuk. Lehet akármilyen hosszú szöveg, mert a beírás átrendezi az oldal szerkezetét!
Az ember szinte megszédül a lehetőségektől.

To display or not to display

Ez a display érdekes fordulata a CSS-nek, sok minden másra is jó lehet, de most minket az érdekel, amire nem szokták használni. Nevezetesen, hogy el lehet tüntetni, illetve elő lehet varázsolni vele dolgokat. Most el fogsz képedni! Végy egy oldalt, amely mondjuk tele van képekkel, és tedd be a </Head> elé a következőt:

```
<style>
<!—-
IMG {display:none;}
—>>
</style>
```

Ettől a picinyke részlettől eltűnik az összes kép az oldalról, de úgy, mintha soha nem lett volna ott. Vagyis a képek helye nem marad üresen, hanem az oldal átrendeződik, mintha törölted volna a képeket, és újratöltötted volna az oldalt. Ez lényeges különbség a visibility, vagyis láthatóság stílustulajdonsággal szemben, amellyel ugyan láthatatlanná tehetjük az adott képet vagy más elemet, de az általa addig kitöltött terület üresen tátong.
Ha kiörvendezted magad, mit lehet kezdeni ezzel a varázsigével? Például csinálhatunk egy olyan menüt, amelynek pontjaira kattintva megjelennek az almenüpontok. Ezt követhetetlenül bonyolultan szokták a DHTML-virtuózok előállítani, vagy megvehetsz programokat (Xara Webstyle 3, Sothink DHTMLMenu 3), amelyek képesek ezt generálni. Az egész menü lelke egy egyszerű kis program:

`<script language="JavaScript1.2">`	
`function varazslo(melyik){`	
`if (!document.getElementById)`	IE5 vagy Ns6, illetve e fölött vagyunk-e? Ha nem, akkor nincs semmi.
`return`	
`if (melyik.style.display=="none")`	Ha az almenü nem látszik,
`melyik.style.display=""`	látszódjon!
`else`	
`melyik.style.display="none"`	Ha látszódik, akkor tűnjön el!
`}`	
`</script>`	

Na, most a varazslo függvényt a főmenüpontra kattintáshoz rendeljük:

```
<div class="fomenu"
onClick="varazslo(document.getElementById('fomenu1')
)">Főmenüpont 1 </div>
<div id="fomenu1" class="almenu"
style="display:none;">Almenü 1<br>
Almenü 2<br>
Almenü 3<br>
Almenü 4</div>
```

Ezt a kódot akárhányszor egymás alá másolhatod, csak a fomenu1 helyett fomenu2-t, fomenu3-at stb. kell írni, hogy mindegyik almenünek más neve legyen, és azzal kell a varazslo függvényt meghívni. A menüpontokat természetesen felszereled majd linkekkel, ha menüként akarod használni. Bocs, ha kicsit szájbarágós módon magyarázok.
A class="fomenu" és a class="almenu" ugyebár két stílusleírás, amelyet korábbi számaink egyikében már előemésztve tálaltunk számodra. Ebben a példában ezeket én így adtam meg, de ebbe kalkuláld bele, hogy hidegfrontérzékeny vagyok.

```
<style>
BODY {background-color:#ffcc00}
.fomenu {font-size:16px; font-family: Arial; font-
weight:bold; cursor:hand; background-color:#cc9966;
width:100px}
.almenu {font-family: Arial; font-weight:bold;font-
size:14px;padding-left:20px; background-color:#ffcc99;
width:100px}
</style>
```

Megemlíteném, hogy a display:none-t azért kellett inline módon, vagyis az almenüben külön style=" "-ban megadni, mert máskülönben nem tudnánk módosítani. A másik megjegyzésem, hogy a cursor:hand stílusjellemző, amelytől a kurzor a főmenü szöveg fölé érve manccsá alakul, mintha alatta link volna, csak IE5-ben és azon túl működik, de ez amúgy is csak túlbuzgóságból van ott. Ha nagyon akarod, végül is

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Dinamikus oldaltartalom

a főmenü lehet egy nem működő link (pl. < href="#">, az onClick végén pedig return false), és akkor mindkét böngiben mancs lesz a kurzorból. Ennyi szabadkozás után lássuk az eredményt:

Főmenüpont 1 Főmenüpont 2 Főmenüpont 3	Főmenüpont 1 Almenü 1 Almenü 2 Almenü 3 Almenü 4 Főmenüpont 2 Almenü 1 Almenü 6 Almenü 7 Almenü 8 Főmenüpont 3

Ugye, nem vezettelek félre, az almenük átszerkesztik a lapot, lejjebb tolják a főmenü pontjait. Ha ismét rákattintasz a legördült almenük főmenüjére, akkor szépen visszahúzódnak az ismeretlenség homályába. Persze ragozhatod tovább, az almenük további almenüket rejthetnek, de én itt ezzel már nem mondanék újat, lépjünk tovább.
Ez a displayes trükk természetesen a fantáziád prédája lehet, nagyon sok mindenre használhatod még. De ne felejtsd el, hogy az a szöveg, amelyet ezzel előhívsz, végül is már benne van a dokumentum kódjában, tehát letöltési időt nem spórolsz vele. Ezért nem is annyira sok szöveget, mint inkább pl. képeket érdemes vele „előhívatni" a webpolgár felelősségére.

Az oldalba írás lehetőségei

Valójában a frame-ek (lásd előző havi cikkünket) is erre vannak kitalálva, de akárhogy is nézzük, egy keretben lecserélni egy egész oldalt mégiscsak fölösleges letöltésekhez vezet. Sokszor elég volna egy kis ablaknyi információt letölteni. Például ha megnézed az egyik legismertebb online moziműsort, még ha csak egy film tartalmát akarod is megtudni, olykor perceket várhatsz, hogy letöltődjön egy új oldal. (Belátom, ennek okai részben a fejlécben lévő reklámcsíkok.)
Maradva a display:none trükknél, mondjuk a mozi nevére kattintva előcsúszik alóla az aznapi műsorbeosztás. Azon belül az egyes filmekre kattintva bejöhetne a film ismertetése az ígéretes élményt ígérő képekkel. De ez már sok volna, minden film tartalmát elrejteni a fájlba, mert akkor a webpolgár letölthetné az összes film tartalmát, pedig csak egyre kíváncsi.

A lebegő keretek

A lebegő keret tulajdonképpen egy ablak a dokumentumodban, amelybe azt töltesz be, amit akarsz, és oda teszed, ahová akarod. Megnyugtatlak, ezt már érti a Netscape 6 és az Opera 5 is, bár eredetileg az IE találmánya.

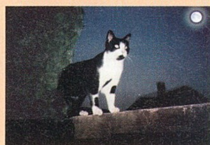
```
<iframe src="pacni.htm"
width=200
height=200
align=left/center/right/justify
name="ide"
frameborder=0
marginwidth=10px
marginheight=10px
scrolling=auto/no/yes>
</iframe>
```

Mit jelent ez a sok betű ebben a keretben? A lebegő keretet az <iframe> </iframe> tagekkel definiáljuk. Az src megadja, hogy aktuálisan mi legyen a tartalma, persze induláskor lehet üres is. Ide akár „belinkelheted" más website-ok oldalait. A width és a height érthető, megjegyzem, hogy írhatunk %-ot is, ami rugalmasan követi a képernyő felbontását. Az align a felsorolt értékeket veheti fel, ettől függ, hová kerül az oldaladon. A name fontos, ugyanis ha aztán majd azt akarod, hogy egy linkre kattintva a webpolgár új tartalmat töltsön a lebegő keretedbe, akkor annak a linknek a targetjébe ezt a nevet (itt: „ide") kell beírni. Mindjárt veszünk egy példát, hogy ne érezd elveszve magad. Ha a frameborder értéke nulla, akkor a lebegő keret tartalma akár teljesen bele is olvadhat az oldaladba, persze ha a dokumentum és a betöltött tartalom háttérszíne ugyanaz. De Te mondjuk azt szeretnéd, hogy a lebegő keret teljesen elkülönüljön. A scrolling értéke mondja meg, hogy legyen-e gördítősáv a lebegő keret oldalán, ha a doksi nem fér bele. Ha autora állítod, akkor csak szükség esetén jelenik meg a gördítősáv – ami egyébként szerintem elég ronda. A marginwidth és marginheight hasznos jószág, mert a lebegő keret tartalma és a keret oldalai között teremt távolságot, amitől gusztusosabb lehet a kinézet.

Maradva a moziműsor példájánál, használjuk fel a display:none trükköt. Mondjuk a webpolgár már rákattintott a mozi nevére, előjött a napi műsor, és most rákattint a filmcímre! Ilyesmit fog látni:

Animal mozi

de. 10 óra "Pacni macska világgá megy"

A bájos kis cica egy nap fejébe vette, hogy világgá megy. Nem hallgatott barátaira, stb.stb....

Szeretnék még többet tudni!

de. 12 óra "Pacni macska világgá megy"

Lebegő keretünket a két műsor közé betuszkoló link a következő:

```
<a href="#"
onClick="varazslo(document.getElementById('keret'));
return false"> de. 10 óra "Pacni macska világgá
megy"</a>
```

Amit fentebb a mancsról mondtam, itt is érvényes, <a href=..> helyett használhatjuk a vagy a <div></div> párost, az onClick ezekben is működik. Lebegő keretünket pedig beletettük egy <div> elembe, amelyen keresztül programozni tudjuk a megjelenítését:

```
<div id="keret" style="display:none">
/itt van a lebegő keretünk/
</div>
```

Ha most a „Szeretnék többet tudni" linkre kattint a webpolgár, akkor ugyanebbe az ablakba betöltődhet az újabb dokumentum, még a targetet sem kell megadnunk, mert alapértelmezésben egy dokumentum önmaga helyére tölti be az újabb dokumentumot, ha nem adjuk meg, hova töltődjön. Remélem, világos, hogy ami a lebegő keretben megjelenik, az akkor töltődik be, amikor láthatóvá tesszük, tehát a webpolgár nem töltötte le fölöslegesen a pacni.htm dokumentumot.
Természetesen tetszőleges számú link lehet az oldaladon, mindegyik megnyithat egy dokumentumot a lebegő keretben, ha a link targetje rá mutat. A display:none értelemszerűen csak ráadás, nélküle is elképzelhető a világ.

A lebegő keret elhelyezése

Beírtam lebegő keretünkbe az align tulajdonságot is, mert így korrekt. De ezekkel a kifinomultabb technikákkal kicsit kőkorszaki volna csak annyit mondani, hogy legyen balra vagy jobbra a keretünk. Haladóbb eljárás, ha például egy táblázatot helyezünk el az oldalon, és annak egyik cellájában húzódik meg lebegő keretünk; már ez is precízebb pozicionálást tesz lehetővé. De a CSS abszolút pozicionálását már ismerned kell, ha olvasod az ink-et, s ezzel mérnöki precizitással helyezheted el a lebegő keretedet bárhová.
Pl.:

```
<iframe src="pacni.htm" style="position:absolute;
top:100px; left:100px" width=200 height=200
name="ide" frameborder=0 marginwidth=10px margin-
height=10px scrolling=auto >
</iframe>
```

Egy oldalon lehet kettő vagy még több <iframe>-ed is, és akkor az egyikből a másikat a targettel célozhatod meg.

Novák Áron / aaron@szentimre.hu

A jövő technológiái (I.)

Jóslásra vállalkozik ez a cikk, hogy a jövő technológiáiról beszél? Természetesen nem. A technológiai ipar önjelölt jósainak nehezebb a feladatuk, mint az emberi sorsok kutatóinak. Akkor miről is lesz szó?

Ezeken a hasábokon sokat olvashattál a W3C-ről. Ha leveszed a régebbi számokat a polcról – ugye megvannak még? :-) –, akkor fellelheted a HTML-szabványról szóló írást és egy interjút a W3C magyar irodájának vezetőjével. A W3C weboldalán érdekes dologra bukkantam. Nyomon követhetők a web szabványai születésüktől a halálukig. Sőt már születésük előtt is tanulmányozhatjuk azokat! A W3C kidolgozza a szabványokat, a webfejlesztők pedig alkalmazzák. A reakcióidő elég hosszú, így lehet jósolni a W3C jóvoltából.

Mielőtt megismerkedsz az XHTML-lel, nem árt elmondani, hogy mi is a betűszó feloldása: eXtensible HyperText Markup Language. Ebből persze nem tudtál meg semmit. Újabb bővítése a már 1995 novembere óta létező, szabványos HTML jelölőnyelvnek. De hogy a kiterjesztett szó mögött micsoda tartalom rejlik, azt nem is gondolnád! Az XHTML név nem egy szabványt, egy ajánlást takar, hanem egy dokumentumtípus-családot. Ennek első tagja az XHTML 1.0 formátum.

A W3C (World Wide Web Consortium) HTML-munkacsoportjának céljai gyakorlatilag megegyeznek az XHTML-család előnyeivel. Hogy konkrétan mit takar ez? A HTML nyelvet be kell illeszteni az XML nyelvbe. Az XML tulajdonképpen nem is egy nyelv, hanem támpont további nyelvek kialakításához. Gondoltad volna, hogy az a szövegszerkesztő (Openoffice.org 1.01), amelyen éppen írom ezt a cikket, XML formában tárolja a dokumentumait? Szóval az XML mindenre jó: ha akarod, webes nyelveket alakíthatsz ki belőle, vagy éppen egy irodai programcsomag nyelve lehet. (Megjegyezném, hogy a következő Microsoft Office-ban a pletykák szerint XML alapú formátum lesz.)

Ez miért jó? Mert a nyílt szabványon alakuló formátumot bármilyen programban könnyen fel lehet dolgozni. Az XHTML esetében is ugyanez a cél: az XML-nek megfelelően alakították át a HTML-t.

Ez miért nem jó? Nem őrültem meg, de muszáj arról is beszélni, hogy az új szabványtípus milyen kellemetlenségeket okoz – főleg eleinte – a webfejlesztőknek. A dokumentumnak szigorú szabályok szerint kell felépülnie. Vannak még emberek, akik néha kézzel írják weblapjaikat (például én), számukra ez nagy változás. Azonban a HTML-szerkesztők íróinak óriási könnyebbség, hiszen a jól meghatározott formát könnyebb programozni.

Mit jelent ez a gyakorlatban? Több dolgot is. Egyrészt az egymásba ágyazott címkék megengedettek, azonban az átlapolás nem!

Nem megengedett:

```
<p>szöveg, szöveg, <em>szöveg</p></em>
```

A helyes forma:

```
<p>szöveg, szöveg, <em>szöveg</em></p>
```

Bár az első példa illegális, a böngészők meglehetősen engedékenyek ezzel kapcsolatban. Az XML a unixos hagyományokat követve érzékeny a kis- és nagybetűkre, így minden címkét és paramétert kisbetűvel kell írni. Azokat a címkéket, amelyeket a HTML-ben nem volt szükséges lezárni, most kötelező. Erre jó példa a <p>. Minden paramétert idézőjelek közé kell zárni <címke paraméter="érték"> formában. Ráadásul kötelező, hogy a paraméternek értéke legyen. Azután itt van az üres címkék problémája is, amit a WML-ből (a WAP jelölőnyelve) már ismert módon oldottak meg: <hr> és
 helyett <hr/>-t és
-t kell írni.

Akkor mik az XHTML előnyei? A gépi feldolgozás egyszerűségén túl persze van más is. Az XHTML megfelelő a már meglévő böngészőknek. Nem lehet elvárni a felhasználótól, hogy egy új szabvány megjelenése esetén azonnal lecserélje a böngészőjét. Másrészt a szabványt lehet bővíteni további lehetőségekkel, és erre a tartalom készítőjének is lehetősége van. A legfontosabb előny azonban a család többi tagjában rejlik. Az XHTML kedvező tulajdonságai a Ruby-val, az SVG-vel, a MathML-lel és az SMIL-lel karöltve mutatkoznak meg.

Ruby

A Ruby-t arra találták ki, hogy szövegeket rendeljünk egymáshoz. Ez így elsőre talán kissé értelmetlennek tűnik.

Ruby Annotation

Became a Recommendation on 31 May 2001 together with XHTML 1.1; adopted the XHTML Modularization Framework

Ruby provides a short annotation (e.g. pronunciation) of the associated base text

Example

ISHIKAWA Masayasu
石川 雅康
W3C HTML Activity Lead

Példa a Ruby használatára

Kiválóan használható betűszavak jelentésének jelöléséhez, kiejtés feltüntetéséhez. Hogy ezt meg lehetett volna oldani egy táblázattal? Ugyan! Így olyan elegáns. Azonkívül, hogy hipermodern, más előnye is van. Ma még az emberek többsége számítógéppel, grafikus böngészővel netezik, azonban léteznek más lehetőségek is a web használatára. Egy felolvasóprogramnak például már komoly segítséget jelent az értelmezéshez a Ruby.

SVG-ben készült grafika

SVG

Az SVG jelentése **Scalable Vector Graphics** (**méretezhető vektorgrafika**). Lehetővé teszi kétdimenziós grafika XML-ben való leírását. Ennek főbb előnyei: a nagyítás nem jár minőségromlással, másrészt a mérete jóval kisebb, mint a képpontokon alapuló (értsd: pixelgrafikus) formátumoknak. A szöveg különösen jól tömöríthető adatfajta, úgyhogy még az is elképzelhető, hogy a nagyobb méret ellenére gyorsabban letöltődik, mint a weben eddig megszokott formátumok (például: **PNG**, **JPEG**, **GIF**).

MathML

Jártál már matematikával foglalkozó lapon? Én igen. Ami a legfurcsább volt, hogy a szerencsétlen honlapkészítők kénytelenek kép formájában tárolni a **matematikai képleteket**, egyenleteket. Ezen segít a MathML, amellyel le lehet írni ezeket. A letöltési idő rövidebb lesz, és a speciális környezetben (mobiltelefon, felolvasó stb.) böngészők számára élvezhetőbbé válnak ezek a lapok.

MathML example

$$\delta\varepsilon\tau \begin{vmatrix} \chi_0 & \chi_1 & \chi_2 & \cdots & \chi_\nu \\ \chi_1 & \chi_2 & \chi_3 & \cdots & \chi_{\nu+1} \\ \chi_2 & \chi_3 & \chi_4 & \cdots & \chi_{\nu+2} \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ \chi_\nu & \chi_{\nu+1} & \chi_{\nu+2} & \cdots & \chi_{2\nu} \end{vmatrix} > 0$$

A MathML akcióban

SMIL

Ez is, mint mindegyik tervezet, az XML-en alapul. Segítségével **létrehozhatsz multimédiás**, **interaktív bemutatókat**. Ezek leginkább a **Flash**-hez hasonlíthatók. Mivel nyílt szabvány, bárki megvalósíthatja a programjában. A **RealPlayertől** kezdve az **Internet Exploreren** át a **Quicktime-ig** már sok szoftver képes kezelni ezeket a fájlokat.

Ezenkívül található még egy pár elképzelés a W3C tarsolyában, például **XFrames**, **HLink**. Ha valakit kíváncsivá tettek ezek a sorok, akkor a technológiák nagy részét már ma is ki tudja próbálni. A részletekért a W3C weblapját kell felkeresni.
Tartsd észben, hogy e szabványok mindegyike az XML-t használja nyelvként. Tehát nem árt megismerkedni az XML szintaktikájával, szabályaival. **Kiindulópontnak** ajánlom ezt a dokumentumot: **www.w3.org/tr/rec-XML#sec-well-formed**. Kicsit ugyan tömény, de mindent tartalmaz, amire szükséged lehet.
Persze a web mindig szolgálhat meglepetésekkel – egyáltalán nem biztos, hogy a fenti szabványok mindegyike el fog terjedni. Azonban az összesről elmondható, hogy javára válna a webnek, és a webfejlesztők érdeklődésére is számot tarthat, mivel az XML mint valami ragasztó, úgy tartja össze az egészet. Érdemes már ma elkezdeni az alkalmazásukat, hiszen mire beletanul az ember, addigra tényleg égető szüksége lesz ezekre az ismeretekre. A következő részben az **XHTML 1.1**-es ajánlást vesszük górcső alá. Addig is kellemes ismerkedést a jövővel!

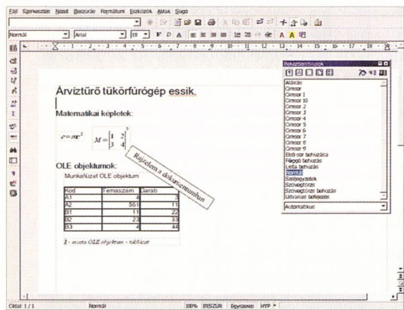
Kis Ervin Egon / egon.linux@netpiac.hu

Linux-kaland (IV.)

Mindennapi kenyerünk

Linux-kalandunk akkor kezdett komolyra fordulni, amikor az előző részben (az ink karácsonyi számában) belebonyolódtunk a betűtípusok útvesztőibe, de mostantól válik „véresen" komollyá, amikor is megpróbáljuk mindennapi számítógépes tevékenységeinket Linux alatt végezni. Persze ez a komolyság továbbra sem azt jelenti, hogy gurunyelven beszélünk a Linuxról, és a mai átlagfelhasználótól tagadhatatlanul idegen – fekete alapon fehér betűs – karakteres környezetben mozgunk. A szerző marad, aki volt: Windowson felnőtt, csak grafikus környezetben gondolkodni képes, botcsinálta túravezető, aki gátlástalanul ront be az eddig csak felkent varázslók által lakott új tájakra. Úgyhogy kedves bátor követőim: kalandra fel!

A **Linux** ellenében leggyakrabban hangoztatott érv a kompatibilitás hiánya: ha úgyis mindenki „**a leggyakrabban használt operációs rendszerrel**" dolgozik, és annak formátumaiban küldözgeti dokumentumait, vagy ahhoz ír szoftvereket, akkor nem érdemes új utakon járni. Ez az érv mélyen beivódott a köztudatba, és annak ellenére, hogy ma már szinte egyáltalán nem igaz, még mindig tartja magát, s naponta elhangzik. Kétségtelen, hogy számtalan olyan, mindennapos használatú alkalmazás létezik, amelynek nincs Linux-verziója, ám van helyette más linuxos program, amely ugyanazt tudja. Ez alól talán az egyetlen kivétel a **játékok** és egyéb **multimédiás programok** (CD-ROM-ok) területe, ahol – nem győzzük hangsúlyozni: ma még! – szinte alig akad olyan szoftvergyártó, amely energiát fektetne linuxos verzió elkészítésébe. Viszont ha a másik három fő alkalmazáscsoportot – az **internetezést**, az **irodai munkát** és a **zenei, illetve videofájlokkal** való operálást (hallgatást, nézést, másolást stb.) – nézzük, akkor látni fogjuk, hogy a Linux hívének semmiben nem kell hiányt szenvednie, sőt!

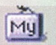

Kezdjük talán az internettel: a netezők döntő többsége ideje nagy részét **e-mailezéssel** és **weboldalak látogatásával** tölti. Amikor életemben először láttam valakit Linuxon levelet írni, teljesen elborzadtam: az illető a magamfajta **grafikus felhasználó** számára tökéletesen áttekinthetetlen, **fekete alapon fehér betűs felület** előtt ült, s egy bűvész ügyességével és fürgeségével zongorázott a billentyűkön. Sehol egy **mappa**, egy **szűrő**, egy **gomb** vagy bármilyen ismerős támpont. Ez volt a **Pine**, a Linux-guruk legkedveltebb levelezőprogramja, amelyben természetesen éppúgy vannak mappák, szűrők és gombok, mint az **Outlook Expressben**, csak másképp... (Amúgy nem jön rosszul némi jártasság a Pine kezelésében, ha az ember a saját gépétől távol akarja megnézni a leveleit, mert egy bármilyen karakteres konzolról, tökéletesen **platformfüggetlenül** bejelentkezve tudja megtenni – de most ebbe tényleg ne menjünk bele.) Ezért ne kérjen az ember Linux-guruktól tanácsot, ők a Pine-t fogják javasolni, ami teljesen érthető – az ő szempontjukból. De mi nyilván a **megszokott környezetre vágyunk**, ezért ne próbálkozzunk a Pine-nal, hanem válasszunk magunknak a grafikus programok bőséges kínálatából. A **SuSE Linux-csomag** több lehetőséget is tartalmaz, ezekből most csak kettőt emelnék ki. Az egyik a **KDE** részét

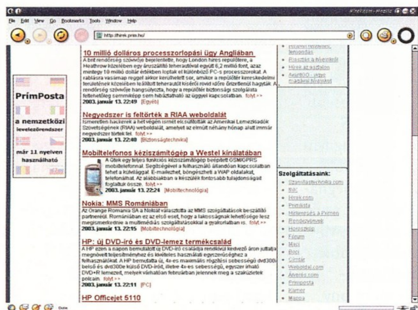

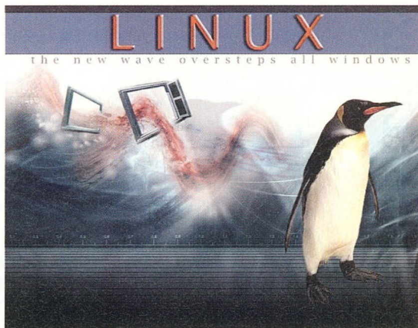

http://www.prim.hu

képező (tehát bármely más disztribúcióban is megtalálható) **K-Mail**. Nagyon egyszerű, kis erőforrást igénylő alkalmazás, amelyben a legfontosabb funkciók – több **postafiók**, **szűrők**, **mappák** – könnyű kezelhetőséggel, jó áttekinthetoséggel párosulnak. Van hozzá egy **Import Tool** nevű segédprogram is, amellyel régi leveleinket, címjegyzékünket tudjuk konvertálni – némi macerával (de épp ez benne az izgalmas).

Bár minden lényeges dolgot tud a K-Mail, mégsem olyan szerteágazó és – nem pejoratív értelemben – „**csicsás**", mint a legtöbbünk által használt Outlook Express. Ennek pótlására a magyarul is elérhető, komplett internetes alkalmazás, a **Mozilla** a legalkalmasabb. **A Mozilla a Netscape nyílt forráskódú leszármazottja**, mindent megtudhatunk róla a **mozilla.fsf.hu** oldalon, ahonnan természetesen le is lehet tölteni a legújabb verziókat (mellesleg nemcsak **Linux**, hanem **Windows** alá is). A **SuSE 8.0**-s csomagja még csak egy **0.9.8** verziószámú Mozillát tartalmaz, így a bátrabbaknak mindenképpen azt javaslom, hogy az **internetről letölthető** legfrissebb (jelenleg az **1.2.1-es**) verziót tegyék fel. (A Mozillának egyébként még az az előnye is megvan a Netscape-pel szemben, hogy **tud magyarul**.) A program telepítése ugyanúgy történik, mint a Windows esetében: a letöltött fájlunk (**mozilla-i686-pc-linux-gnu-1.2.1-huHU.tar.gz**) tömörítve tartalmazza a telepítőkészletet, de nem a megszokott **Zip** formátumban, hanem annak linuxos megfelelőjében, a **tar.gz** fájlban, amely a **Konqueror fájlkezelőben** kattintásra megnyílik. Ebben találjuk a **mozilla-installer** mappát, amelyben az azonos nevű fájlra kattintva indul meg a telepítés. (A **Readmeben** magyar nyelvű telepítési segédlet olvasható, mely a parancssoros telepítést tartalmazza; ha esetleg nem megy kattintással, akkor alkalmazzuk az ott leírtakat.) Ne feledkezzünk meg róla, hogy mindehhez **rootként kell bejelentkeznünk**, de erre a kézikönyv is többször felhívja a figyelmet. Általában is igaz: ha valami nem sikerül, nem szabad csüggedni, tessék csak emlékezni, hogy kezdetben a Windowsról is meg kellett tanulnunk sok mindent! A SuSE-csomaghoz kapott kézikönyvek **a legtöbb kérdésünkre megadják a választ**, csak rá kell lelni.

A Mozilla sikeres telepítése után kezdhetjük a program birtokba vételét: a levelezőbe az Outlookból egyelőre nem tudjuk konvertálni régi leveleinket (legalábbis én nem találtam erre utaló nyomot), sem beállításainkat – mivel eleve más a program logikája –, viszont **címeinket importálhatjuk a CSV-fájlból** (az Outlook Express képes előtte létrehozni a szükséges exportfájlt, a részleteket lásd a program fájlmenüjében az **import/export** alatt). A böngésző is könnyedén importálja a HTML-fájlból a könyvjelzőinket (az Internet Explorer pedig képes HTML-be exportálni). Mindez alig egy órát vesz igénybe, azaz rövid idő alatt felépíthetjük **megszokott környezetünket** a kényelmes internetezéshez. A Mozilla néhány megoldása, egyes szerkezeti elemei, menüpontjai ugyan eltérnek az Explorertől és az Outlooktól, de összességében nincsenek nagy különbségek, néhány nap alatt könnyedén beletanulhatunk. Van viszont egy fontos különbség: a Mozilla **alaphelyzetben nem tartalmazza** az Explorerbe beépített plug-ineket (pl. **Macromedia**

Linux-kaland (IV.)

Mindennapi kenyerünk

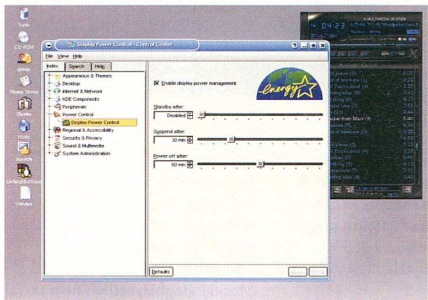
Kis Ervin Egon / egon.linux@netpiac.hu

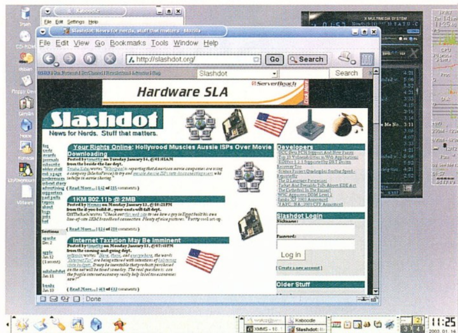
Flash, **Java**, **QuickTime**), de az első alkalommal, amikor olyan weboldalon járunk, ahol szükség lenne valamelyikre, felajánlja automatikus telepítésüket. (Aki ezt nem szeretné kivárni, a böngésző **súgójában** a **Verzióinformáció** menüpont alatt eléri a szükséges oldalakat.)

Már van böngészőnk, levelezőnk, de még nem szóltunk az **internetkapcsolat beállításáról**. Ennek oka, hogy jó esetben már az operációs rendszer telepítésekor megtörténik, ugyanis ha a telepítési folyamat alatt modem csatlakozik a gépünkhöz, **a YaST automatikusan felismeri**, és rákérdez a hálózati beállításokra. Utólag pedig bármikor megtehetjük ezt a **YaST-vezérlőközpont** használatával – erre megint csak nem vesztegetek több szót, hiszen a kézikönyvek megfelelő segítséget nyújtanak. Ha pedig már az interneten vagyunk, és történetesen IRC-zni is akarunk, a Mozillán belül **IRC-klienst** is találunk. Az internetezés során felmerülő egyéb szükségletekről – **biztonság**, **tűzfal**, **vírusok**, **ICQ** stb. – pedig majd egy későbbi cikkben szólunk, illetve itt ismét segítséget nyújthatnak a kézikönyvek és a különböző linuxos weboldalak.

A mindennapi munkához számomra az internetezésen kívül még a **dokumentumkezelés** és a **képszerkesztés** tartozik hozzá, és ezzel el is érkeztünk az egyik legkényesebb területhez. Hogyan fogok **MS Office-dokumentumokat** megnyitni, módosítani Linux alatt? Sok Linux-ellenzőnek ez az egyik legnagyobb problémája, de én azt szoktam ilyenkor visszakérdezni: „**Miért, Windows alatt nincs problémád az MS Office-dokumentumokkal?**" Mert nekem bizony van! Ugyanis nem vagyok krőzus, hogy évente százezreket adjak ki az MS Office legújabb verzióiért: a mai napig a sok éve vásárolt **MS Office for Windows 95** nevű programot használom, amelyben ugyan nincsenek kutyulik és kiscicák, nem is foglal el 800 MB-ot, és „fél giga" RAM sem kell hozzá, de bizony képtelen megnyitni akár az **MS Office 97** által készített fájlokat is, hogy az újabb verziókat ne is említsük! (Mellesleg nem elhanyagolható különbség: egy átlagos egyoldalas dokumentum Office 95-tel elmentve 12 kB, Office 97-tel 40 kB, Office XP-vel pedig a jó ég tudja, mekkora.) Eleinte még mindenkit, aki számomra olvashatatlan fájlokat küldözgetett, udvariasan figyelmeztettem, hogy az interneten továbbított dokumentumok esetében illik pl. **RTF-ben** menteni Doc helyett (már csak a maroknyi **MacOS-felhasználó** miatt is), de később rájöttem, hogy van egyszerűbb megoldás is: a neve **OpenOffice.org** (mindenki csak egyszerűen OpenOffice-ként emlegeti). Ez a Windowshoz és Linuxhoz egyaránt **ingyenesen beszerezhető irodai programcsomag** – amely a **StarOffice** nyílt forráskódú továbbélése – bármely verziójú dokumentumot, **Excel-táblát** vagy **Power Point-bemutatót** képes kezelni, bár igaz, valószínűleg közel sem akkora tudású, mint óriás testvére. Megkockáztatom: az OpenOffice windowsos verziója még csak nem is olyan stabil, és nem is annyira mutatós, mint az MS Office. Óva intem tehát az MS Office elhagyásától azon olvasóimat, akiknek például gyémántbányájuk van, és iszonyatosan bonyolult bevételi kimutatásokat kell készíteniük, továbbá rendszeresen tartanak előadásokat, amelyekhez hipermédiás bemutatókat szerkesztenek, és mindezek tetejébe csak úgy tudják elképzelni az életüket, hogy egy édes kiskutya mondja meg nekik, mikor melyik gombot kell megnyomni ahhoz, hogy a legújabb rakomány gyémántról rendelkező adásvételi szerződés címe három dimenzióban forogjon, és háromezer színátmenetet tartalmazzon. Aki viszont beéri ennél valamivel kevesebbel is, az nyugodtan próbálkozzon meg az OpenOffice-szal, akár Windows alatt is.

A SuSE-csomag tartalmazza az **OpenOffice magyar nyelvű verzióját magyar helyesírás-ellenőrzővel**. Ha a Linux telepítésekor nem választottuk ki, utólag is feltehetjük a YaST-vezérlőközponttal, éppúgy, mint bármely más programot. Kezelésénél – kicsit hasonlóan ahhoz, ahogy az Outlook Express és az Explorer megfelelőit a

Mozillánál egy alkalmazáson belül találtuk meg – itt is azt kell megtanulnunk, hogy a program nem külön **szövegszerkesztőből**, **táblázatkezelőből** és **bemutatókészítőből** áll. Mindezt egy alkalmazáson belül tartalmazza, és aszerint, hogy milyen fájlra kattintunk rá, nyitja meg a hozzá tartozó alkalmazástípust, illetve új fájl készítésénél a fájlmenü **Új** pontja alatt választhatjuk ki, hogy mit szeretnénk létrehozni: szöveges dokumentumot, munkafüzetet, bemutatót, rajzot, HTML-oldalt stb. Próbaképpen megnyitottam többféle Word-, Excel- és Power Point-fájlt, s **az OpenOffice mindegyiket kezelni tudta**, függetlenül attól, hogy azok az MS Office mely verziójával készültek. Megpróbáltam ugyanezt fordítva is: az OpenOffice-szal készült **.doc** és **.xls** kiterjesztésű fájlok mindegyike működőképes volt a mentéskor kiválasztott formátumnak megfelelő MS Office-alkalmazással. Más kérdés, hogy a **dokumentumok formázásai** nem teljesen ugyanúgy jelennek meg: elsősorban a klasszikus **ékezetproblémával** találkoztam, azaz azok a **magyar ékezetek** – ugye emlékszünk még az előző számból az „**árvízturő tükörfúrógép**"-re? –, amelyek az egyik alkalmazásban még jól látszottak, a másikban néhány betűtípusnál az ismert **hullámvonalra** vagy **kalapra** változtak. Ezenkívül a bekezdések, felsorolások, fej- és láblécek, címsorok, lábjegyzetek stb. megjelenésében is tapasztalhatunk eltéréseket, de ezek összességében nem befolyásolják a dokumentum használhatóságát. Megnyitottam például egy szakdolgozatot, amelyben tartalom- és irodalomjegyzék, lábjegyzetek, ábrák, valamint grafikonok egyaránt szerepeltek, és nem tapasztaltam különösebb problémát. (Például olyan típusú eltérés volt, hogy a címsorszámozásnál a szám és a szöveg közötti távolság kisebb lett az eredetinél.) Bár ezt a cikket már OpenOffice-szal írom, egyelőre még kevés a tapasztalatom. Mivel nem tartozom a gyémántbánya-tulajdonosok közé, viszonylag ritkán kell nagyon bonyolult dokumentumokat létrehoznom, de a program lehetőségeit megvizsgálva úgy látom, hogy nem szenvedek majd hiányt semmiben. A menükben **majdnem minden funkciót a szokott helyen találtam meg**, az összes szükséges formázási lehetőség elérhető, és itt is **lehet sablonokat létrehozni** egy-egy bevált stílus mentésére, ismételt alkalmazására. Még egy „**segítő**" is rendelkezésünkre áll – amit persze ki lehet kapcsolni –, és ismerve a linuxos társadalom önfejlesztő (és egyúttal talán önsorsrontó) készségét, valószínűleg előbb-utóbb a mostani elkenődött sárga folt helyett (azt hiszem, villogó villanykörtét ábrázol) **kiskutyát** vagy **kismacskát**, esetleg **mosolygó gemkapcsot** is lehet majd választani.

Linuxra való áttérésem végső tesztje e cikk útja a publikációig: most mentem a dokumentumot **RTF-ben**, majd elküldöm a kiadónak e-mail csatolmányként a Mozilla segítségével. Ha ezt most olvassa valaki, és olvasható is, akkor feltehetőleg sikerült...

Vírushíradó

www.virushirado.hu

Idén **a korábbiaknál veszélyesebb és nehezebben felismerhető számítógépes vírusok** megjelenésétől tart *Kimmo Alkio*, a finn adatbiztonsági cég, az F-Secure Corporations alelnöke.
Az alelnök egy keddi budapesti sajtótájékoztatón elmondta: 2002 végén az ismert vírusok száma körülbelül 80 ezer volt a világon, és az általuk okozott kár 2001-ben meghaladta a 10,7 milliárd dollárt.
Emlékeztetett arra, hogy január 25-én, szombaton reggel a Sapphire, egy újabb veszélyes féregvírus kezdett el terjedni az interneten, amely a világ számos pontján jelentős fennakadást okozott az internetes forgalomban. Hozzátette, hogy az egyik legkomolyabb csapást Dél-Korea szenvedte el, ahol kis időre gyakorlatilag teljesen leállt az internet. Csaknem működésképtelenné váltak a brit széles sávú hálózatok is.
A Magyarországon a 2F 2000 Kft. nevű leányvállalattal jelen lévő finn cég alelnöke szerint itt nem okozott különösebb hálózati és forgalmi problémákat a Sapphire vírus, ám ezt részben azzal magyarázta, hogy a magyar internetes és számítástechnikai hálózat viszonylag fejletlen.

2002. január 21-én a sauthwarki királyi törvényszéken **kétéves letöltendő börtönbüntetésre ítélték azt a 22 éves walesi weboldaltervezőt, aki beismerte bűnösségét három, tömeges fertőzést okozó levélvírus (Gokar, Redesi és Admirer) létrehozásában, illetve terjesztésében.**
Az ítéletben *Geoffrey Rivlin* bíró kifejtette: „A vírusírók nem úgynevezett számítógép-mániákusok vagy -rajongók, akik véletlenül válnak bűnözővé... Vírusaik egyaránt okoznak pusztítást, bomlasztást, megdöbbenést és hatalmas gazdasági veszteséget." Az ítélkezésnél azonban tekintettel volt az elkövető, *Simon Vallor* fiatalságára és addigi büntetlen előéletére.
A december 20-ai meghallgatáson az ügyészek előterjesztették a bizonyítékokat, amelyek szerint ezek a vírusok 42 országban mintegy 27 000 számítógépet fertőztek meg. 2002 elején a Gokar volt a harmadik leggyakoribb vírus a neten. Az ügyészek állítása szerint mára 46 különböző országban 330 000-t észleltek a vírusból. Vallort múlt év február 14-én tartóztatták le, és helyezték vád alá a számítógépes visszaélésekről szóló 1990-es törvény három paragrafusa alapján. A nyomozást a brit rendőrség végezte az FBI baltimore-i irodájának hírszerzési anyagai alapján. A Scotland Yard számítógépes bűncselekményekre specializálódott szakemberei is segítették az észak-walesi rendőrség nyomozását.

A Kapersky Labs összeállítást készített az **újév első hónapjának legkártékonyabb vírusairól**, ám érdekes módon a nemrég részleges internetbénulást okozó Helkern nem szerepel a listán.
A Helkern azért maradt ki, mert bár még januárban jelent meg, rendkívül nehéz róla adatokat gyűjteni.
Mivel nem e-mail útján terjed, kevés felhasználói jelentésben található meg, és az igazi adatok birtokosai rendkívül szűkszavúak saját hálózataik lebénulását illetően. A kormányhivatalok és nagyvállalatok egyszerűen nem szolgáltatnak adatot a Helkern által okozott eseményekről, ám ennek ellenére a Kapersky Labs megközelítő számokat azért közöl. A legborúlátóbb becslések 80 000 megfertőzött gépről szólnak, ami a víruslistán mindenképpen az első helyet jelenti, hiszen majd felerészben felelős a vírusokkal kapcsolatos eseményekért.

1. I-Worm.Klez	16,65%	12. Macro.Word97.Marker	0,95%
2. I-Worm.Lentin	8,75%	13. Worm.Win32.Opasoft	0,79%
3. I-Worm.Sobig	6,57%	14. I-Worm.KakWorm	0,76%
4. I-Worm.Avron	6,55%	15. Win95.CIH	0,72%
5. Macro.Word97.Thus	5,17%	16. Trojan.Spy.SCKeyLog	0,71%
6. I-Worm.Hybris	3,13%	17. Backdoor.Death	0,67%
7. I-Worm.Roron	2,46%	18. VBS.Redlof	0,66%
8. I-Worm.Tanatos	1,92%	19. Win32.Elkern	0,66%
9. Backdoor.NetDevil	1,25%	20. Win32.FunLove	0,65%
10. Macro.Word97.Saver	1,17%	Egyéb veszélyes vírusok:	38,87%
11. I-Worm.Magistr	0,95%		

(A százalékos arány az összes eseményhez mért részesedést jelöli)

„A megszokott, levélben terjedő féregvírusok napjai meg vannak számlálva, 2003 végére akár ki is halhatnak. **A helyükbe lépő trójai és kémprogramok viszont sokkal kártékonyabbak lesznek**" – jósolja *Roger Thompson*, a TruSecure IT-biztonsági cég műszaki igazgatója.
A hálózaton és e-mailben terjedő, a számítógépen hátsó ajtót nyitó (vagyis jogosulatlan távoli hozzáférést lehetővé tevő) trójai programok veszélyére külön is felhívja a figyelmet. „A hackerszoftverek írói a szokásos módon pornográf anyagnak álcázva helyezik el a script alapú vagy hátsóajtó-programokat a szex témájú fórumokon, elsősorban a tapasztalatlan felhasználókat célozva meg ilyen módon. Ez a tendencia 2003-ban is folytatódni fog, de kiegészül egyre több, a törvényesség határát súroló kémprogrammal."

Amőba a neten

Láng Attila D. / lad@rentahost.net

Ha karácsonykor, húsvétkor összegyűlik a család, s odakint esik az eső, vagy hideg van, a legjobb időtöltés a játék. Mivel ez egy internetes lap, most azokról írok, amelyek a neten is jól működnek: a táblás játékokról.

Az imént kellemes partit folytattam 007-tel és koko01-gyel. Én voltam a kék négyzet, én kezdtem a játékot. Utánam jött koko01 a zöld körrel, majd 007 a piros X-szel. A parti kétharmadánál koko01 feladta, ezután ketten küzdöttünk. Eléggé megszorítottuk egymást, végül sikerült nyernem.

Történt mindez az **Index** játékoldalán, ahol ottjártamkor úgy harmincan-negyvenen lehettek. A játék pedig, amelyben küzdelmünk folyt, az **amőba** volt.

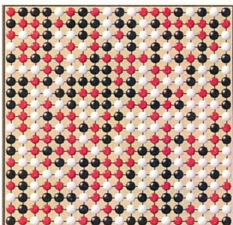
Az amőba rettentően régi. Kínában négyezer évvel ezelőtt már ismerték, de ettől függetlenül kialakult az ókori Görögországban és a Kolumbusz előtti Amerikában is. Európába Japánból jutott el a XIX. század végén, **go-moku** néven. Több változata ismeretes.

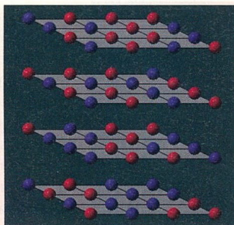
A játékot a programok 10x10-es, 15x15-ös vagy 19x19-es négyzetrácson játszszák, de az ember gyereke legjobban a kitépett, kockás füzetlapot szereti, ahol a tábla akkora, amekkora a papír. Eredetileg a rácsvonalak kereszteződéseire teszik a fekete és fehér köveket, ám a füzetlapon ehelyett a négyzetekbe rajzolják; ilyenkor két, különböző színű tollal 0 és X jelet használnak.

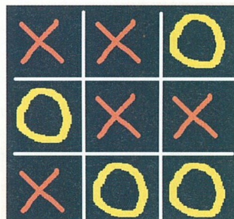
A szabály nagyon egyszerű. A játékosok felváltva egy-egy figurát tesznek a tábla valamely üres mezőjére. Akinek sikerül öt (de nem több) saját figuráját vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan egy sorba állítania, nyert.

Kukkantás az Index játékszobájába

Egy ilyen egyszerű játéknak persze sok változata alakul ki. Játszhatnak hárman, négyen vagy többen, mindenki a saját színével-jelével. A **ninuki-rendzsu** változatot már nem lehet papíron játszani, mert ott ha egy figurát úgy teszünk le, hogy az két ellenséges bábuval és egy korábban letett saját figurával egyenes vonalat alkot (ebben a sorrendben), akkor a két ellenséget levehetjük. Nyerni nemcsak öt figura sorba állításával, hanem öt pár leütésével is lehet.

19·19-es amőbaparti végeredménye három játékossal

4·4·4-es térbeliamőba-parti végeredménye

Tik-tak-to

Népszerű változat a **potyogós amőba**, amelynél a tábla függőlegesen áll az asztalon, két átlátszó lapból összeillesztve, amelyek közé a figurákat felülről csúsztatjuk be. Ilyenkor csak az adott oszlop legalsó szabad mezőjére lehet tenni.

Léteznek háromdimenziós változatok is, a **térbeli amőbát** valamikor játékboltban is lehetett kapni: négy darab 4x4-es tábla van egymás alatt, s a négy figurát sorba lehet rakni egy táblán vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan, illetve mind a négy táblát használva még háromféle irányban.

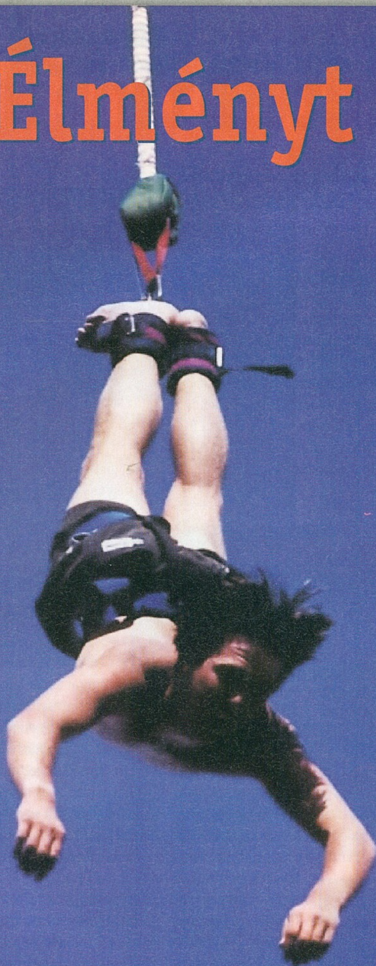
De a legismertebb mind közül a 3x3-as kicsi amőba, más néven **tik-tak-to**, ahol három figurát kell egy sorba állítani.

A neten a már említett Index-oldalon játszhatunk amőbát, amihez nem kell mást tenni, mint az **Index.hu** fejlécén a **Játékok** linkre kattintani, elvégezni a regisztrációt (ha még nem történt meg), majd kiválasztani az **Amőba** linket. Több változat is választható.

Aki nem szeretné növelni telefonszámláját az amőbázással, de mégis számítógépen játszana, annak a **www.zillions-of-games.com** oldalt ajánlom: onnan lehet letölteni a **Zillions of Games** nevű programot, amely e pillanatban közel nyolcszázféle játékot ismer. A gép és hús-vér partner ellen is lehet játszani. Az amőba változatait azonban már keresd ki egyedül...

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Élményt akarok!

Vadvízi evezés, bungee jumping, alkohol- és drogmámor, őrjöngés a diszkóban: pótszerek az elvesztett éden helyett, ahol kedves ragadozók és barátságtalan kőbaltás hordák biztosították a napi izgalomszükségletet.

Az agy különös jószág, de mielőtt belemélyednénk ebbe a kocsonyába, mindenekelőtt el szeretném oszlatni azt a naiv illúziót, hogy a természet a **gondolkodásra** találta volna ki. A gondolkodás nevű perverzió valójában az utolsó pár ezer év fejleménye, korábban egy **túlélésnek** nevezett sporttevékenység töltötte ki elődeink fő idejét. Versenyfutás az életért, kőhajítás antilopra, dárdavetés tigrisre és efélék voltak a fő versenyszámok. **Dopping** persze már akkor is létezett, s az edzőt sámánnak nevezték. A nyertes élelmet vihetett haza, de olykor csak az irháját (1.).

Erre a kemény sportéletre persze készülni kellett, és benevezni csak az **előválogatások után** lehetett. Aki megbukott a vizsgán, annak nem jutott nő, vagyis **genetikailag diszkvalifikálták**, kizárták az **evolúciónak** nevezett versenyből. Az agy és a szervezet természetesen hozzáidomult a feltételekhez; a kérdés az, mit kezdünk ma vele a teljesen megváltozott körülmények között. Ez volna a mai témánk, mondhatni **az állat az emberben**.

Az előválogatási ceremóniák mibenlétére a mára már kiirtott, de egykoron boldogan élő népek **antropológiai megfigyeléseiből** tudunk következtetni.

A természeti népeknél alkalmazott **beavatási rítusok**, amelyek megfelelnek a mi érettségi vizsgáinknak, erőpróbák voltak, ahol nem a magolási képességet mérték, hanem

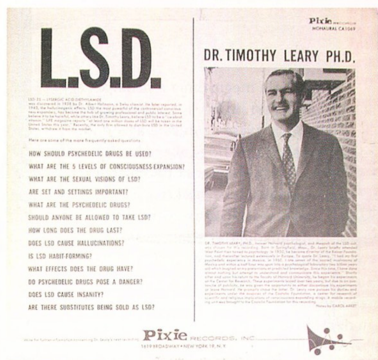
a **bátorságot**, az **ügyességet**, a **fájdalomtűrést**. Két kampó a mellizomzat alá, aztán annál fogva felhúzták az érettségizőt a fára. Ha kibírta, mondjuk az izomszalagjai nem szaggatódtak rojtosra, és kedvesen mosolygott közben, akkor lejövet már vadásznak tekinthette magát. Az **Új-Hebridákon** más volt a vizsgatétel: ágakból egy magas tornyot építettek, és a jelöltnek a lábára kötözött liánokkal le kellett vetnie magát a mélybe (2.).

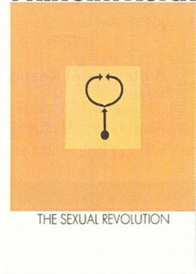
Itt az **életben maradás** jelentette a sikeres érettségit, készülni sem kellett, maximum elbúcsúzni a hozzátartozóktól.
Szép idők voltak, az ember megért akár harminc évet is, mielőtt reciklálódott volna a természetbe.

Ősi agy, modern élet

Képzeld el, hogy a **gleccserek** között találnának egy **Neander-völgyi** gyereket, anyád és apád örökbe fogadná, megtanítaná beszélni, kanállal enni, köszönni a szomszéd néninek, majd óvodába, azután pedig iskolába adnák. A kis **ősgyerek** nagyon igyekezne, de időnként kitörne belőle az **őslény**, verekedne, **törne-zúzna**, visszadumálna a tanító néninek. Nagyobb korában, mint az ősidőkben, összegyűlne időnként a horda, és akkor lenne nagy őrjöngés, duhajkodás, dínomdánom. Mondjuk, ez volnál Te. Vagyis hát ez vagy Te. Nem kell ide sem glecscser, sem feltámadás a jéghalálból, minden újszülött egy újabb barbár a **Földön**, kőkorszakra hitelesített aggyal. Hidd el, minden bajunk ebből ered.
Mert mit kezd az ember a mai világban egy olyan aggyal, amely az ősi körülményekre lett kitalálva? Megpróbál **megfelelni** az új követelményeknek, de időnként vagy véglegesen **kitör belőle az állat**. Az ember örök dilemmája, hogy hogyan váljon **szociális lénnyé**, miközben ott dolgoznak benne az ördögi, vad ösztönök. Az első változat, hogy **kiirtjuk** magunkból az ősembert, a másik, hogy **felszabadítjuk**. Csakhogy amint kint van a szellem a palackból, mindig az a kérdés, hogy hogyan fog oda visszakerülni. *Stephenson* is ezen filozofálgatott el híres történetében, a **Dr. Jekyl és Mr. Hyde-ban**, ahol az ördögi figurát előhozó kotyvalék hatását egyre nehezebb lett visszacsinálni, majd végül már nem is sikerült. Nem kell filozófusnak lenni, hogy értsük: az ember **alapjáratban** mégiscsak állat (3.).
A **pszichológusok** és **pszichiáterek**, mindegyik a maga eszközével, tulajdonképpen olyanok, mint a cirkuszban az **állatidomár**: a hámból kitörőket próbálják **megszelídíteni** vagy gyógyszerekkel **lenyugtatni**. Közben impulzuskontrol-zavarról, devianciáról, habituális agresszióról, hiperaktivitásról stb. beszélnek. Valójában ez a mi igazi énünk.

Persze időnként ők is letépik láncaikat, de akkor meg azt mondják: légy önmagad, valósítsd meg önmagad! Így tett az **LSD** apostola, *Timothy Leary* is, aki főfoglalkozású pszichológus volt (4.).
A **szexuális forradalmat** pedig egy börtönben elhalálozott pszichoanalitikus, *Wilheim Reich* robbantotta ki (5.).

A hardverrel van a baj

Újabb hősünk, a kis patkány fejéből drótok állnak ki. Ő nem a japánok új robotfejlesztése, hanem egy átlagos laboratóriumi patkány, akinek a **jutalomközpontjaiba** bekötötték a hálóza-

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Élményt akarok!

tot. Ha megnyomja a pedálját, egy kis áram ingerli a jutalomközpontját, és akkor az őneki nagyon jó. Annyira jó, hogy **állandóan nyomkodja**. Odatesznek finom ételeket és finom nőstényeket, de semmi nem érdekli, csak nyomkodja és nyomkodja a pedált, egészen addig, amíg holtan nem esik össze. **Éhen hal** (6.).

A kis patkány, a *tudomány* világának küldöttje azt demonstrálja itt nekünk, hogy a **természet** nem készítette fel arra, mi a teendő, amikor rászakad öt tonna mámor. Vagyis már nem kell tizedgrammonként összegyűjtögetni, sok keserűség közt halovány fénysugárként meglelni. Vagyis amikor értelmét veszti az *élet* és a *küzdés*. Ugye, *Madách* ezt a kísértést kifelejtette, pedig ez **az ember igazi tragédiája**. Az élet értelme a küzdés maga. De ha már nem kell küzdeni?

Ahogy a modern költő megénekelte: „Elkezdtem gyűjteni a bélyeget. Papa hozott egy kilót. Már nem gyűjtöm."

A gumikötél Neander-völgybe vezet

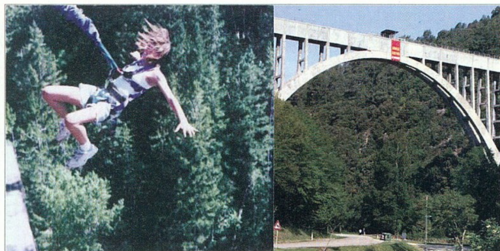
Az olaszországi **Cerni** közelében van egy híd, alatta vagy száz méter

levegő, majd a sziklás talaj következik. Az Új-Hebridák érettségi vizsgájához hasonlóan bizonyos személyek ragaszkodnak hozzá, hogy időnként innen **leugrándozzanak gumikötéllel a lábukon** – ezt nevezzük bungee jumpingnak. **2002 májusában** két ifjú ősagy, egy 25 éves férfi és egy 26 éves nő az órájára nézve azt mondta: na, még **ugrunk egy utolsót**. Temetésüket csak az után lehetett megrendezni, hogy a hatóságok kivizsgálták az ügyet. Máig nem érteni, mi volt a baj, mert a kötelek rögzítve voltak a hídhoz (7.).

Hasonló esetek ismételten megtörténnek: hol a **kötél szakad** el, mert túlsúlyos az illető, hol a **rögzítés gondatlan** (8.). Akinek szerencséje van, az alatt víz folyik, és már az esetleges uszály is éppen tovasiklott.

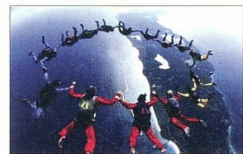
A **bungee jumpingnak** sokféle változata létezik; tandem, vízérintés, fecskeugrás, denevéresés, bungeerakéta stb. (9.). A hatóságok azonban egyiket sem kedvelik, mert nehéz megkülönböztetni őket az **öngyilkosságtól**. Tulajdonképpen csak a vékony gumikötél a különbség, az meg időnként nem bírja cérnával.

Élménykeresők és kockázatvállalók

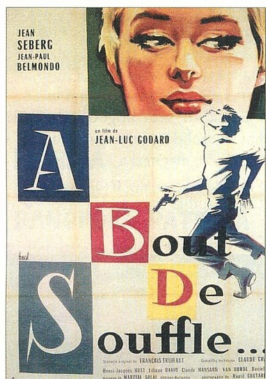
Marvin Zuckerman kutató a hetvenes évek elején kezdett érdeklődni, hogy miért **fizetnek** egyesek azért, amire mások **életbiztosítást kötnek**. Ugye, el lehetne szimplán is intézni azzal, hogy az csak őrült lehet, aki pont a **Himaláján** akar megfagyni egy viharos éjszakán, vagy egy lélekvesztővel belefulladni a **Csendes-óceán** közepébe, vagy **barlangkürtőben** végezni törött gerinccel. Ez egyeseknek **rémálom**, másoknak meg **sport**.

De Zuckerman jó fiú, ő abból indult ki, hogy valami izgi biztosan van benne, ha annyian csinálják (10.). Elnevezte ezt a típust **élménykeresőnek** (sensation seeker), és ezzel egy önálló kutatási irányzat bontakozott ki. Az egész arról szól, hogy életüket íróasztal mögött töltő szobatudósok meg akarják érteni, mi a jó a jeges **La Manche csatorna átúszásában** vagy az **éjszakai ejtőernyős ugrásban**. Az élménykeresők ellenvizsgálata még várat magára, ami, ugye, azt

feszegetné, hogy miért jó az életet egy széken ülve tölteni, és mondjuk ilyen cikkeket gyártani.
Na most, a vizsgálatok során kiderült, hogy élménykeresőből is **többféle van**. Egyrészt ott a **gátlástalan**, az **állatias** élménykereső, aki senkivel nem törődve csak balhézik, keresi a veszélyt és a kockázatot, alkoholizál vagy drogozik, és **könnyen bűnöző lesz belőle**. Gondolhatsz például *Ambrus Attilára* (11.), a *Whiskysre,* aki amúgy sem egy udvarias sportot űzött, és nem megélhetésből, hanem tulajdonképpen **brahiból** csinálta a **bankrablásait**, mert élvezte a rabló-pandúr játékot, a zsaruk froclizását, a pénzt pedig nagystílű életmódjával elszórta (úgy 140 milliót). Egész élete nem más, mint **élményhajszolás**, izgalmasan élni *kifulladásig,* ahogy azt a *Belmondo* által alakított *Godard*-hős illusztrálta (12.).

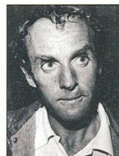

Ennek a típusnak a problémája, hogy nem tud beilleszkedni, nem szorong, nincs erkölcsi érzéke, vagyis kicsit **pszichopata**; pár százezer évvel ezelőtt talán ő lett volna a **vezérhím**, akkor még az erő és a bátorság volt a döntő.

De most nincs kedve évekig tanulni és politikusként felkapaszkodni a ranglétrán. **Könnyen, változatosan, izgalmasan akar élni.** Ez pénzkérdés, az pedig másoknak van - el kell tehát venni tőlük.
Azután van egy másik típus, amely **jól nevelt**, s képes társadalmilag értékelhető formában kiélni kaland-, élmény- és kockázatvállalási vágyát. Ő olyan foglalkozást vagy sportágat választ, ahol a kockázatvállalás egyben **hasznos tevékenységnek** minősül. **Tűzoltónak, bányamentőnek, pilótának, testőrnek, titkosügynöknek** azok mennek el, akik szeretik a veszélyt, és ezért még pénzt is akarnak kapni. Ez persze némi kiszolgáltatottsággal jár, hiszen **erkölcsi dicsőségben** bővelkedhetnek ugyan, de a veszélyességi pótlékukat lenyúlják (13.). Az ügyesebbje **brókerként** kockáztatja mások pénzét, kaszál is rendesen, aztán a szabadidejében vitorlázórepülőzik, ejtőernyővel ugrándozik, hőlégballonozik, sárkányrepül, na és hegymászik meg sarkkutat, s a legügyesebbjei olykor még **nemzeti ügyet** is tudnak kovácsolni a hobbijukból. (Ki éri el először az akármit?)

Egy élménykereső hétköznapjai

Marty Christian 22 éves kora óta **repült**, **vízisízett**, **hegyet mászott**, **síelt**, **windsurfözött**, **sárkányrepült**, s ki tudja, mi mindent művelt még.
Még az **autóversenyzésbe** is belekóstolt. Barátai azt mondják róla, mindig meg akarta önmagának is mutatni, hogy ő a legjobb. **1982-ben** ő volt az első francia, aki teljesen egyedül windsurffel **átszelte az Atlanti-óceánt**, s ragaszkodott hozzá, hogy ne legyen mellette kísérőhajó. Olyan ember volt, aki **állandóan kereste a kihívást**, de ugyanakkor, mint mondják, hihetetlenül **lelkiismeretes** és **precíz** is volt egyben.

Vagy harminc évig az **Air France** egyik legmegbecsültebb pilótájaként dolgozott, különféle repülőket vezetett. A raktérben mindig ott volt a **mountain bike**-ja, és a repülési szünetekben nem a pilóták aranyéletét élte a bárokban, hanem **kerekezett a hegyekben**. Aztán 1999-ben felvették a **Concorde-pilóták** elit klubjába, ahová mindössze tíz-egynéhány pilóta tartozott (14.). Ő vezette azt a Concorde gépet, amely **2000**

júliusában felszállás után a szétrobbant gumiabroncs miatt lángra kapott, és felrobbant.
113-an vesztették életüket a katasztrófában, de Marty Christian halálában is hőssé vált, mert amikor látta, hogy itt a vég, hallatlan lélekjelenléttel félrekormányozta a gépet, **megmentve egy falut** a pusztulástól (15.).

Mit történik eközben a szivacsban?

A kalandor bankrabló és a hős pilóta valahol **egy tőről fakad**, mondja Zuckerman: mindkettő agyában az átlagosnál sokkal **intenzívebb a dopaminaktivitás**. Mindjárt összeáll benned a kép, ha azt mondom, hogy a dopamin **a jutalomvezérelt viselkedés anyaga az agyban**. Most villámcsapásként érhet a felismerés, hogy az elején mit is akartam azzal a kis patkánnyal. Igen,

Link

eva.oldala.hu
jozsi.honlapja.com
pista.oldala.com
hires.weboldal.hu

weboldal.com

KLIKK

http://www.prim.hu

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

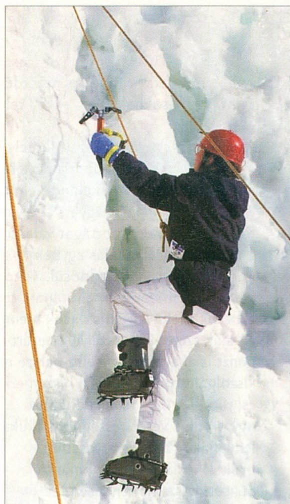
Élményt akarok!

ezek az élményhajhászok az állandó kavarásban érzik jól magukat, mert számukra ez **jutalmazást jelent**. Ugye, az sem meglepő, hogy például az összes drog a dopamin-aktivitást (is) fokozza. Ha valaki mondjuk **amfetamint** vesz be, ami aztán tényleg a dopaminszintet emeli meg az agyban, akkor időlegesen megismerheti, **milyen kockázatkeresőnek lenni**, és kétszázzal megy haza a diszkóból, be sem véve a kanyarokat.

Na jó, de mitől lesz valaki tűzoltó, katona vagy vadakat terelő juhász, az üveggolyóról már nem is szólva?

Zuckerman és lelkes követői mára már teljesen feltárták a **teremtés koktélreceptjeit** (10.). **A sok dopamin és kevés szerotonin** vezet a bankrabláshoz. Ez a szerotonin mára sikertéma, a kisbabák előbb mondják ki ezt, mint hogy mama. Remélem, a Te fejedbe is belesulykolták már, hogy szerotonin nélkül **nem élet az élet**. Látod, mi lett Ambrussal is, pénz helyett inkább egy kis szerotonint adtak volna neki.

Ha a **sok dopaminhoz sok szerotonint adunk**, akkor lesz belőle Concorde-pilóta. Jól nevelt, kötelességtudó, családszerető, de imád szörfözni.

A koktél harmadik összetevője a **noradrenalin**. Sajnos muszáj bedobnom ezeket az új ismereteket, mert mi itt azért dolgozunk, hogy Te, mikor becsukod ezt az újságot, egy új ember légy. Egy sokkal modernebb.

Nos, ez a noradrenalin akkor termelődik az agyban, ha **új inger ér** minket. Persze kinek mi az új inger. A tisztaságmániásnak már egy új porszem is az a polcon, de van, akinek egy **csúszós nyelű jégcsákányon kell lógnia** a szakadék fölött, hogy úgy érezze, végre történik valami. Röviden: **a noradrenalin-hiány az unalom szubsztanciája**, akinek ebből kevés jutott, mondjuk nehéz nála berúgni a noradrenalin-motort, az állandóan **nyüzsögni fog**, nem bírja az unalmat, mert egyből vákuum lesz neki ott, ahol másoknak noradrenalin bugyog.

Az élmények közötti különbség

Az élménykeresők keresik az élményeket és a helyüket a világban. Akinek sikerül, támogatást kap a **Sportminisztériumtól** a hóbortjához az adófizetők keserves forintjaiból, vagy felfedez valamit; akinek nem, annak hiénák hordják szét a csontjait, vagy állami intézményekben, rács mögött búslakodhat. A szolidabbja megveszi a **bulvársajtót**, megnézi a **Kékfényt**, és **családi körben kiborzongja magát**. Csuda tudja, mi a jobb.

Ajánlott, iszonyúan izgalmas linkek:

1. www.risktaking.co.uk/Introduction.htm
2. bungeezone.com/orgs/bersa.shtml
3. www.mastertexts.com/Stevenson_Robert_Louis/Dr._Jekyll_and_Mr._Hyde/Index.htm
4. members.tripod.com/~lysergia_2/lamaLSDdocLPsLeary.htm
5. www.orgonomicscience.org/memories.html
6. wings.buffalo.edu/aru/ARUreport01.htm
7. www.corriere.it/Primo_Piano/Cronache/2002/05_Maggio/02/elastico.shtml
8. bungeezone.com/disasters/club.shtml
9. bungeezone.com/types
10. www.udel.edu/PR/UpDate/97/19/27.html
11. index.hu/politika/belfold/viszkisambru
12. www.rottentomatoes.com/click/movie-1030633/reviews.php?critic=columns&sortby=default&page=1&rid=181411
13. www.jogiforum.hu/hir/100552004263396.php
14. www.time.com/time/europe/magazine/2000/0807/pilot.html
15. news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/852407.stm

Újrarendez

Újratelepít

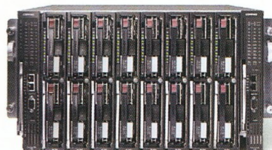
Csökkent

Módosít

Megismétel

Újrakonfigurál

Inkább éljen szabadon a lehetőségekkel!

ProLiant BL szerverek Intel® Pentium® III processzorokkal

Ön egy szabad szellem. Hagyja valaki másra a vég nélküli fejlesztéseket, frissítéseket, telepítéseket, és foglalkozzon inkább a fontosabb feladatokkal. Mindez már lehetséges. Az automatikus erőforrás elosztás a HP Intel® Pentium® III és Intel® Xeon® processzorokkal felszerelt ProLiant szervereinek új szolgáltatása. A Rapid Deployment – az új telepítési eljárást meghonosító szoftver, mely a „ProLiant Esszencia" szoftvercsomag egyik része – lehetővé teszi, hogy gyorsan, egyszerűen, és akár távolról tölthessen le operációs rendszert vagy szoftverfrissítést a vállalat bármely HP ProLiant szerverére. Ennek eredményeképpen a korábban órákig tartó telepítések mostantól percek alatt elvégezhetők. A lehetőség az Öné. Éljen vele!

A HP az egyéni igényekhez igazodó szolgáltatásaival és ügyféltámogatási rendszerével segít Önnek megtervezni, megvalósítani és menedzselni a teljes vállalati infrastruktúrát.

További információért hívja a 06 80 222 333-as telefonszámot.

